IX. ÉVFOLYAM, 8. (136.) SZÁM ■ 1997. ÁPRILIS 24.

Kreszneries Ferenc
Könyvtár
Celldömölk
Dr. Gerin Lajos tér 1.

ÚJ KEMENESALJA

CELLDÖMÖLK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÉTHETENTE MEGJELENŐ LAPJA ■ ÁRA: 27,50 FORINT

4043

Gyászoljuk Horváth Lajost

Horváth Lajos nyugalmazott iskolaigazgató, Celldömölk díszpolgára, az Új Kemenesalja szerkesztőbizottságának örökös tagja életének 85. évében, 1997. április 3-án váratlanul elhunyt. Földi maradványait az engesztelő szentmise után április 5-én helyezték örök nyugalomra szeretett városa római katolikus temetőjében. Munkatársunk, sokak barátja, a mindenki által nagyrabecsült és tisztelt személyiség emléke előtt a lapunk 8–9. oldalán közölt összeállítással tisztelgünk.

4044

Megújult a jubileumra

Régóta időszerű lett volna már a gimnázium épületének tatarozása. Az intézmény 50 éves jubileumára végre új köntöst kapott a csaknem 40 éves épület. A gimnázium nagy jubileumi rendezvényére május 24-én kerül majd sor. -völgyi-

4045

Bárdos Lajos fesztivál

Az idén is májusban tartják a Bárdos Lajos Zenei Napokat. Celldömölkön vasárnap, 11-én 10 órakor a szentmisén Bárdos Lajos Missa Tertiáját éneklik a résztvevő kórusok felnőtt tagjai. A tervek szerint közösen énekel a szentgotthárdi Művelődési Központ Vegyeskara, az ajkai Pedagógus Nőikar, a csornai Városi Vegyeskar, a kapuvári Haydn Vegyeskar és a celldömölki Liszt Ferenc Vegyeskar. 14.30 órától a Kemenesaljai Művelődési Központ színháztermében mutatkoznak be a kórusok. A program másnap is folytatódik.

4046

Víz: fejlesztések, felújítások

A celli képviselő-testület határozata alapján a CELLVÍZ Kft. az amortizációs költségekből bizonyos részt fejlesztésre és felújításra használ fel. Ez a víz- és csatornarendszer üzemeltetési díjának felel meg, ami ebben az évben 5 millió 150 ezer forintot jelent. Az elképzelések szerint elvégzik a Sági úti és a Gábor Áron utcai ivóvízvezeték összekötését; átépítik a 2. számú szennyvízátemelőt, és beépítenek 12 tolózárat az ivóvízvezeték-hálózaton.

4047

Majális a ligetben

A Kemenesaljai Művelődési Központ szervezésében az idén is lesz majális a ligetben. Az egész naposra tervezett rendezvény főbb eseményei:

– vidámpark és kirakodóvásár,
– gyermekek részére lovacskázás élő lovakon,
– 16 órakor kutyabemutató,
– 18 órától Éles István humorista lép fel a Liget bisztró melletti szabadtéri színpadon,
– az est beálltával kezdődik az utcabál, a zenét a Treff együttes szolgáltatja.

4048

Zárszámadás, jelentés az óvodai ellátásról

Április 2-án tartotta rendes ülését Celldömölk Város Önkormányzatának képviselőtestülete. A több mint harminc napirendi pontot tartalmazó tárgysor igen változatos témák tárgyalását ígérte. Kiemelt pontként került terítékre az önkormányzat különböző gazdasági társaságokban történő képviseletének elemzése; az óvodai ellátás helyzetének problematikája, valamint az 1996. évi pénzügyi terv végrehajtásának megtárgyalása.

A lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló jelentés elfogadása után **Makkos István** polgármester beszámolt a két ülés között történtekről. Ebből megtudhattuk, hogy tovább folynak a tárgyalások Kemenesmihályfa önkormányzatával az olajtározó adójának elosztása körül, és hogy a Sághegy Étterem eladása nem realizálódott, mivel a vásárló még nem fizette be a vételárat. **Baranyai Attiláné dr.**, jegyző elmondta, hogy kérelmet nyújtottak be az önhibájukon kívül hátrányos helyzetbe került önkormányzatok részére kiírt pályázatra. Ugyanígy szólt a Mikes úti lakások eladásánál felmerült problémákról is. Ebből megtudhattuk, hogy még három lakás nincs kifizetve, és hogy csak a valós műszaki hibák orvoslása igazolt.

A folytatásban a polgármester a képviselőtestület nevében gratulált a jegyzőnőnek a megyei közgyűlés által adományozott kitüntetéséhez.

A második napirendi ponttal kapcsolatosan, amely az önkormányzat gazdasági társaságokban való képviseletéről szólt, **Makkos István** elmondta: szerinte a kapcsolat nem volt kellően élő. A beszámolót, amely a

(Folytatás a 2. oldalon)

Tudósítás a képviselő-testület üléséről

(Folytatás az 1. oldalról)

CELLSZOLG Kft.-ben, a Városért alapítványban, a Cellvíz Kft.-ben, a RÁBA-COM Rt.-ben, a Müllex-Celldömölk Kft.-ben, a Thermál Hotel Golf Kft.-ben, a Celldömölki Csatornamű Társulatban és a VASTÁVHŐ Kft.-ben, valamint ezek felügyelő bizottságaiban kifejtett képviseleti munkáról szólt, a képviselők egyhangúlag elfogadták.

A következő pontban a képviselők a város óvodáinak helyzetét tekintették át. Az illetékes bizottság nevében **Vinter József,** a bizottság elnöke elmondta: előre felállított szempontok szerint feldolgozott adatok alapján megállapítható, hogy az óvodákban – szegényes felszereltségük ellenére – jó és eredményes munka folyik. A testületi tagok egyhangúlag elfogadták a jelentést, amelyben elismerésüket fejezték ki az óvodákban dolgozóknak eddigi munkájukért.

Az 1996-os évi pénzügyi jelentéssel kapcsolatosan **Nagy Kálmán,** a gazdasági bizottság elnöke elmondta, hogy nem volt könnyű végrehajtani a múlt év pénzügyi tervét. A város intézményeiben megszorító intézkedéseket kellett foganatosítani. Véleménye szerint az idei év még nehezebb lesz. A vitában főleg az öregek napközi ellátásának kérdését elemezték a képviselők, mivel a számadatokból az világlik ki, hogy csökkenő tendenciát mutat az ilyen jellegű szolgáltatások iránti igény. **Futó István** okleveles könyvvizsgáló hozzászólásában az általa elvégzett könyvvizsgálói jelentésről szólt. Szerinte a 20 százalék vagyongyarapodás ellenére gondot jelent az, hogy a tőkebevételt fel kell élni, mivel annyira alacsony a működtetési támogatás. A polgármester zárszava után egyhangúlag elfogadták a jelentést a képviselők.

A folyó ügyek között számos jelentős kérdés is terítékre került. Elsőnek döntés született arról, hogy a jelenlegi bérlőnek, **Csótár Csabának** eladják a vágóhidat. A következő téma a rendelőintézet gázfűtésre való átállásáról szólt. A döntés alapján az önkormányzat engedélyezte, hogy a Tüdőgondozó Intézet épülete gáztüzelésű legyen, a rendelőintézet esetében nem adott jóváhagyást erre, így ezentúl is a távfűtés szolgáltatásait veszik igénybe. A következő tárgyalt pont is a Kemenesaljai Egyesített Kórházzal volt kapcsolatos. Az intézmény mikrobuszok vásárlására nyújtott be kérelmet, mivel az intaházi részleg járműparkja elavult és használhatatlan. A pénzügyi helyzetre való tekintettel jelenleg az egyik jármű árának a felét tudja biztosítani az önkormányzat. A javaslatot három tartózkodással megszavazták a képviselők. A következő pontban a CELLVÍZ Kft. által elvégzendő felújítási munkákról döntött a testület. Eszerint az elvégzendő munka értéke több mint 5 millió forint, amely összeg megegyezik a víz- és csatornarendszer bérleti díjával. A folytatásban módosították a vásárokról és piacokról szóló rendeletet. A módosítás elsősorban a helypénzjegyek árának mértékét érinti. Az út- és hídkeret felosztásának javaslatát is elfogadták a képviselők. Eszerint a jóváhagyott több mint 11 millió forint csak a legégetőbb munkák elvégzésére lesz felhasználva. A folytatásban – néhány rendelet kisebb módosítása után – az ÉDÁSZ Sárvári Üzemvezetősége kérelmét tárgyalták. Az ÉDÁSZ Rt. transzformátor és kapcsolóállomás építésére szeretne területet vásárolni az önkormányzattól. Három terület – Marx utca vége a ravatalozó mellett; a CELLKOMP és a LINETEL telephelyei közötti, illetve a Hunyadi utca vége – közül szeretnék kiválasztani a legmegfelelőbbet. A döntés alapján árajánlatot küldenek a kérelmezőnek és a válasz után döntenek az eladás kérdésében. A javaslatot 2 tartózkodással elfogadták. Néhány, a Sági u. 24. és 48. sz. alatt található tönkrement épület (volt Temetkezési Vállalat és a mögötte elhelyezkedő három épület, valamint az úgynevezett Antalovics-ház) bontásáról is döntöttek. Együttműködési megállapodás aláírásáról határoztak az Önkormányzat és a Celldömölk Város Cigány Helyi Kisebbségi Önkormányzata között. Ezek alapján a költségvetési és gazdálkodási tevékenység lebonyolítását fogja végezni az önkormányzat.

Módosul az Ádám Jenő Zeneiskolában fizetendő térítési díjak összege is – döntöttek el a képviselők. Lapunk további sorsáról is született döntés. A képviselők különösebb vita nélkül elfogadták a művelődési bizottság javaslatát, hogy a lap továbbra is kéthetente jelenjen meg. A polgármestert megbízták azzal, hogy folytasson tárgyalásokat az ANTÓK NYOMDA vezetőjével költségek megosztása vagy átvállalása érdekében.

A testület elé terjesztette a közművelődési, oktatási, gyámügyi és sportbizottság az egyesületek, karitatív szervezetek, művészeti csoportok anyagi támogatására jóváhagyott 4 millió forint felosztását. Összesen 23 kiscsoport kapott támogatást. A továbbiakban a Marx, az Újvilág, a Táncsics és a Barátság utca lakóinak közérdekű bejelentése következett. A polgárok a Marx utcában tervezett szociális bérlakások építése ellen tiltakoztak. A testület tagjai, miután meghallgatták a lakók képviselőit, úgy döntöttek, hogy Alsóságon lakossági tájékoztatót tartanak a témában, és erről a polgármester és a részönkormányzat vezetője írásbeli tájékoztatót ad a következő testületi ülésen.

Hosszabb ideje téma a ligeti sportpálya felújítása és továbbépítése. Antók Zoltán az ülésen kifejtette, ha kellő garanciákat kap, megkezdi az építkezést, és azt több fázisban valósítaná meg. Először az öltözők felújítása történne meg, majd az új pálya felépítése, végül a jelenlegi pálya és a tribün rendbetétele. Rövidebb vita és pontosítás után a testület egyhangúlag meghozta az elvi döntést arról, hogy lehetővé teszi Antók Zoltánnak az építkezés lefolytatását.

A képviselő-testület az 1997. évi pénzügyi tervében 12 millió forintot elkülönített orvosi rendelők építésére. A javaslat szerint egy-két munkahelyes rendelőt kell felépíteni Alsóságon, mégpedig a Hegyi út Fabolt mögötti területén. Celldömölk városrészben két, kétmunkahelyes rendelő épülne a Sági u. 6–8. tömbbelsőben. Az előterjesztést egy ellenvéleménnyel elfogadták a képviselők.

Györe Géza

A nyugati városrészen is megkezdik a csatornázást

A jó idő beálltával folytatódik a szennyvízcsatorna építése Celldömölkön. A Kodály utca és környéke már februárban elkészült. A csatornaépítési programnak megfelelően márciusban a Hunyadi utca és a rácsatlakozó rész következett, majd a Vágány utca, a Zalka Máté és a Tompa Mihály utca szerepelt a tervben.

– Ha minden a terveknek megfelelően haladhat, április vége felé a város nyugati része kerül sorra a KEMÉLYÉP Kft. kivitelezésében – tájékoztatott **Szabó István,** a műszaki és vállalkozói osztály ügyintézője. – Amikor ezt a jelentős munkát elkezdtük, a városnak még csak mintegy 40 százaléka volt csatornázva. 1992-ben megterveztettünk további 40 százalékot, a fennmaradó mintegy 20 százalék tervezése most van folyamatban. A városnak a vasút és az iparvágány közötti területe 2000 után lehet teljesen csatornázott, ha a csatornamű társulatok mindenütt megalakulnak.

– *Mi a helyzet Alsósággal és Pityervárral?*

– Ennek a két városrésznek is elkészíttetjük a terveit még az idén. A munkálatokra azonban valószínűleg csak 2000 után kerül sor – az állami támogatás és a lakossági igény függvényében.

– *Mi lesz Izsákfával?*

– Izsákfával egészen más a helyzet. A városrész csatornázásának komoly műszaki feltételei vannak. Például szennyvízátemelőt kell majd építenünk a két városrész között, és az egészet meg kell hogy előzze az alsósági városrész csatornázása. Ennek egyelőre nincsenek meg az anyagi feltételei. Tervezésére is csak később kerülhet sor képviselő-testületi döntés alapján.

– *Jelenleg mennyivel kell a lakosságnak hozzájárulnia a munkákhoz?*

– A csatornaépítés finanszírozása lényegében három forrásból áll: önkormányzati hitel (40 százalék), állami céltámogatás (30 százalék) és lakossági hozzájárulás (30 százalék). Ez utóbbi összege jelenleg 120 ezer forint abban az esetben, ha a lakosság csatornamű társulatot alakít. Ennek az az előnye, hogy a 120 ezer forintot 10 év alatt kell befizetni, és a kamat is csak 9,6 százalékos. A jelenleg hatályos költségvetési törvény szerint a tagok 15 százalékos állami visszatérítést is kaphatnak, valamint öt évig kommunális adómentességet élveznek az önkormányzatnál.

Völgyi L.

4050

Műhelynyitás a humánum és segíteni akarás jegyében

Köztünk élnek. Köztünk akarnak élni. Teljes életet, vagy legalábbis annyira teljeset, amennyire lehet. Nem mindig vesszük észre őket. De lehet, hogy csak így teszünk. Számítanak ránk, egészségesekre. Vegyük észre őket, mert lehet, hogy holnap az ő sorsukban vagy hozzátartozóik sorsában kell osztoznunk. Egészségkárosodott és fogyatékos embertársainkra utaltam a bevezető gondolatokkal, s azt hiszem, a megállapítások zöme – ha általánosság szintjén is, de – igaz. Mindezek mellett külön öröm, hogy egy olyan kezdeményezésről számolhatunk be, amely éppen ezen embertársainkon próbál segíteni.

1997. április 14-én a Regionális Szellemi Forrásközpont alapítvány szervezésében megnyílt a celldömölki és városkörnyéki egészségkárosodott és fogyatékos emberek foglalkoztató műhelye. Ennek kapcsán néhány röpke kérdésre választ is kerestünk. Először **Ölbei Máriát,** a Gyermek- és Ifjúságvédő Intézet munkatársát kérdeztük, akinek – **Varga Károly** kollégájával együtt – oroszlánrésze volt a műhely létrejöttében.

– Honnét jött az ötlet, hogy ilyen foglalkoztató műhelyt létesítsenek Celldömölkön?

– December végén a munkahelyemen találkoztam **Márföldi Máriával,** a Regionális Szellemi Forrásközpont alapítvány ügyvezető elnökével, aki felvetette, hogy Celldömölkön is érdemes lenne egy műhelyt szervezni. Az ötlet megmaradt az agyamban, s január 6-án bementem a polgármesteri hivatalba, s elmondtam az elképzelésemet, támogatást kértem és elkezdtünk szervezni.

Márföldi Mária ügyvezető elnököt a Vas megyei előzményekről, a tapasztalati háttérről kérdeztem.

– Ez egészen változó. Vannak helyek, ahol fantasztikus összefogás van, s ebben mindenképp élen jár Celldömölk – mondta. – Itt nagyon hamar létrejött a műhely, voltak támogatók, akik anyagi áldozatot hoztak, s ez ilyen szépen megvalósulhatott. Szép volt az összefogás Vasváron, de ez mondható el Szentgotthárdról és Körmendről is.

A foglalkoztatás jogi hátterét a nyíregyházi KARPLASZT Kft. adja. Az ügyvezető igazgatót, **Siglódi Ferencet** arról kérdeztem, hogy tényleg üzlete az ilyen foglalkoztatás a cégének.

– Igen, az, illetve az is. A kft. tisztán rehabilitációs cég, felvállaltuk, hogy minél nagyobb létszámú betegen és fogyatékos emberen tudjunk segíteni. Igyekszünk, hogy funkcióképessé tegyük azt, amit a szervezők felvállalnak, mi elősegítjük, hogy ezek az emberek dolgozhassanak, s valamennyi jövedelemhez juthassanak. Mi kizárólag a Jogi lehetőséget biztosítjuk, hogy a jogalkotók szándéka át legyen ültetve a gyakorlatba.

Folytatva a beszélgetést Ölbei Máriával, az induló létszámról érdeklődtem.

– Tizenkilenc főt írtunk össze, de a mostani megnyitóra többen jöttek el. A pontos létszám majd a munkaszerződések megkötése után mondható meg.

– Kik voltak a kezdeményezés fő támogatói?

– Celldömölk Város Önkormányzata biztosítja a helyet számunkra, a belső felújítást a MÁVÉPCELL Kft. végezte, amelyért **Söptei Józsefné** igazgatónőnek tartozunk köszönettel, a KERMODUL Kft.-nek az asztalok legyártását köszönhetjük, még ide is szállították nekünk. A megnyitó megszervezéséhez nyújtott segítséget a vöröskereszt helyi szervezete. Azt hiszem, minden támogatónknak nagy hálával tartozunk, hiszen egy nagyon fontos ügy mellé álltak.

A foglalkoztatás beindításához nélkülözhetetlen segítséget fog nyújtani **Fekete Katalin** népi iparművész, aki már sokak ismerőse Celldömölkön, hiszen napközis továbbképzés-sorozatot tartott az Eötvös iskolában.

– A mesterségbeli tudás átadásán túl milyen lehetőséget lát a fejlesztő munkában?

– Amikor Szombathelyen az ittenihez hasonló műhely beindult, akkor láttam, hogy már az is jó, ha együtt vannak ezek az emberek, s közben ügyesednek, fejlődnek, s az sem utolsó dolog, hogy pénzt kapnak ezért a játékos tevékenységért. Elértük azt, hogy tudnak szőni, karácsonyfadíszeket készíteni. Most, húsvét előtt sok tojástartót készítettünk. Szép eredményeket lehet elérni, a tapasztalat azt igazolja.

– Konkrétan milyen tevékenységet fognak végezni?

– A fogyatékosság mértékétől függ, hiszen lehet, hogy valaki csak anyagelőkészítést fog végezni. A szombathelyiekkel szőttünk, lábtörlőket készítettünk, közkedvelt volt a szizál használata kosárkák, díszek készítésére. Ami pedig még többletként jelentkezett, az a családias közösség összekovácsolódása volt.

– Mennyi időt tud ön erre a segítő tevékenységre szánni?

– Nagyon elfoglalt vagyok, igyekszem jól beosztani az időmet, hiszen szerencsére sok helyre hívnak. Itt a kezdeti időszakban a kézügyességet fejlesztő tevékenységen lesz a fő hangsúly, hogy a kezüket használni tudják minél több dologra. Az, hogy majd pontosan milyen gyakran jövök, azt később fogjuk beosztani.

A csoport vezetője **Németh Zoltánné** lesz, akit indítékairól kérdeztem.

– Hogyan lesz valakiből egy ilyen csoport vezetője?

– Jelentkezik.

– És milyen indíttatása van?

– Először is munkanélküli voltam, s minden helyet megkerestem, ahol az eredeti egészségügyis végzettségemmel dolgozhattam volna, hiszen nagyon szeretnék segíteni azoknak az embereknek, akik rászorulnak. Amikor megkérdezték, hogy vállalom-e ezt a munkát, akkor megláttam benne az új lehetőséget, jóllehet fogyatékos embertársainkkal csak a korábbi kórházi munkám során találkoztam. Az itteni munkaterápiás tevékenység új lesz, de kíváncsian várom.

*

Valami elindult. Valami, ami közelebb hozza sérült embertársainkat a teljes élet lehetőségéhez. Nem szabad azonban elfeledkezni arról sem, hogy bizonyára még további segítség is el fog kelni a foglalkoztató műhely háza táján. Ők is tesznek felénk lépéseket. Lépjünk mi is közelebb. Csak egy kicsit. Csak ha alkalmunk van rá.

Rozmán
Fotó: Völgyi

CELL – INDEX BT.
Celldömölk, Sági út 14. Tel.: 95/420-426

Ha barkácsolni, hegeszteni, csavarozni szeretne, és autót, motort, kerékpárt akar javítani, felszerelni,

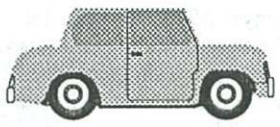

AKKOR JÖJJÖN BE HOZZÁNK!

4051

Mentők napja Celldömölkön

Május elején a szervezett magyar mentés születésére emlékezve rendezzük meg országszerte a **mentők napját.** Tisztelettel adózunk az elődök emlékének, szenvedélyesen vitatjuk meg jelen helyzetünket, tervezgetjük a jövőt. Emlékezünk, számvetést készítünk.

1887. május 10-én indult el az akkori belvárosi Lipót bazár földszintes helyisége elől először a Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület lófogatú mentőkocsija, hogy teljesítse a magyar mentők első mentőfeladatát. Ez a dátum az, amely a szervezett magyar embermentés kezdetét jelenti. A mentők hamar népszerűek lettek, s elismerésüket jelentette, hogy a főváros lehetővé tette egy korszerű székház építését. A székház 1890-ben készült el, majd 2 év után újabb szárnnyal bővült.

Az alapító, *dr. Kresz Géza* belvárosi tisztiorvos már az 1890-es évektől kezdve munkatársaival együtt kitartóan harcolt egy országos mentőszolgálat megszervezéséért, és ebben a küzdelemben szövetségesként tudhatta maga mellett az önkéntes tűzoltók országos szervezetét. Vesztett világháborúval terhelt újabb évtizedek múltak el, míg 1926-ban sikerült megszervezni a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesületét, a falvak és kisvárosok mentőszolgálatát, mely magába olvasztotta a korábban a tűzoltóság keretében működő mentőosztályok jelentős részét.

1948. május 10-én megalakult az Országos Mentőszolgálat. Első főigazgatója, *dr. Orovecz Béla* nekilátott a nehéz helyzetben lévő ország egységes mentőhálózatának kiépítéséhez. 77 mentőállomás, 154 mentőgépkocsi, 399 mentődolgozó látta el az összes mentőfeladatot. A mennyiségi igények mellett minőségi követelmények is megjelentek rövid időn belül. Ezt, sok egyéb mellett, a világon elsőként beindult rohamkocsiszolgálat is jelzi.

1954. március 24-én állt szolgálatba az első rohamkocsi, ami a magas színvonalú szakmai munka biztosítása mellett a sürgősségi ellátás továbbképző, kísérleti bázisává vált. A rohamkocsin önálló orvoscsoport működött, melyhez 1955-ben csatlakozott *dr. Gábor Aurél* is. Személye rövid időn belül meghatározó jelentőségűvé vált. Széles körű tárgyi tudása magas fokú intelligenciával párosult. A sürgősségi orvostannak, az oxyológiának megalapítója, névadója volt.

Ma 187 mentőállomása van szolgálatunknak, 975 mentőgépkocsin teljesít szolgálatot a közel 7000 mentődolgozó. Szervezettségünk, felszerelésünk a világ bármely mentőszolgálatával sikerrel veszi fel a versenyt. A mentés és a betegszállítás biztosítása igen költséges! Könnyen belátható, hogy az Országos Mentőszolgálat rendszere társadalmi méretekben e rendszerek legolcsóbbika, hiszen a mentésbe bármikor bevonható, olcsóbb üzemeltetésű és felszerelésű ún. mentőgépkocsik mellett, kevés speciális felszereléssel rendelkező, jóval drágább „eset- és rohamkocsit" kell üzemeltetni. Az ország nehéz anyagi helyzete még inkább érthetetlenné teszi számunkra, hogy a szűkös keret egy részét mégis néhányszor tudottan kudarcra ítélt kísérletek támogatásával kurtítják. A bérhiány miatt aztán kénytelenek vagyunk kapacitásunkat csökkenteni, hiszen a megadott keretből még december 31-én is működnünk kell!

A 110 év alatt a mentőszolgálat fejlődése folyamatos volt, háborúk, politikai és gazdasági katasztrófák ezt a fejlődésmenetet csak ideig-óráig tudták akadályozni. De bármi is történt hazánkban, születésük napjától kezdve a mentők megállás nélkül, egy percet sem kihagyva teljesítették kötelességüket. Ha kellett, akkor gyalog, kerekes hordággyal, mint pl. Budapest 1945-ös ostroma után, mikor a német és orosz hadseregek közös tevékenységének eredményeként egyetlen kocsijuk sem maradt: Szerencsére ettől ma már messze vagyunk, és ha a 110 esztendő, és várhatóan a következő évek is pénzügyi és gazdasági nehézségekkel lesznek teli, bízva bízunk abban, hogy a szolgálatot, melyet vállaltunk – mindezek ellenére – évről évre emelkedő színvonalon tudjuk biztosítani!

Szombathely, Szentgotthárd, Körmend, Kőszeg és Vasvár után az **idén Celldömölkön tartjuk a Mentők napját.** A hagyományokhoz híven a vöröskereszt, a tűzoltóság is aktív részese lesz megemlékezésünknek.

Kicsiket és nagyokat, gyermekeket és felnőtteket, egészségeseket és betegeket, támogatókat és kétkedőket, magyarokat és külföldieket szeretettel várunk a mentők napja rendezvényeire!

Dr. Puskás Tivadar

4052

Vöröskeresztes világnap

A világ legnagyobb humanitárius szervezete minden év május 8-án megalapítójára, Henry Dunantra emlékezik, aki e napon született 1828-ban Svájcban, Genf városában. 1859. június 25-én hajnalban fiatal bankárként érkezett az olaszországi Solferinóba, Napóleont keresve üzleti ügyben. Itt letarolt mezőt, összetört és elhajított fegyvereket, kimerült, kétségbeesett embereket, holttesteket látott. Azon az iszonyatos napon 40 ezer ember vesztette életét, vagy sebesült meg.

A borzalmakról, az orvosok erőfeszítéséről és főként mindazok – gazdagok és szegények – megfeszített munkájáról, akik segítséget nyújtottak a szenvedések enyhítésénél, Solferinói emlék címmel könyvet írt. Ezen írás arra hivatott, hogy megváltoztassa a világot, miszerint békeidőben kell létrehozni képzett önkéntesekből segélycsoportokat. Dunant kezdeményezésére 1863. október 23-án Genfben összeült az első konferencia, ahol 16 állam kormánya 31 küldöttel képviseltette magát. Itt fogadták el az egységes emblémát, fehér alapon vörös keresztet, s ekkor alakult meg a vöröskereszt nemzetközi szinten, amelynek hazánk 1881 óta tagja. Jelenleg a világon a Vöröskereszt – Vörösfélhold mozgalom mintegy 170 országban van jelen, s végez aktív munkát az emberek érdekében, a nemzetközi alapelvek az emberiesség, pártatlanság, semlegesség, függetlenség, önkéntesség, egység és egyetemesség szerint.

Napjaink vöröskeresztes feladatai összetettek. Erről a Magyar Vöröskeresztről szóló 1993. évi XI. törvény is rendelkezik. Részt veszünk a szociális problémák, gondok enyhítésében. Szervezzük a térítésmentes véradást. A családvédelem, az egészségnevelés nagy fontosságú munkánkban. Csecsemőgondozást, házigondozást, betegápolást, elsősegélynyújtást oktatunk. A gépjárművezetőket közúti elsősegélynyújtásból vizsgáztatjuk. Gyógyászati segédeszköz-kölcsönzőt működtetünk. Szociális árusítást folytatunk. Az ifjúsági vöröskeresztes munka egyik legfontosabb területe tevékenységünknek. Részt vállalunk a menekültszolgálati, valamint a keresőszolgálati munkában. Adományokat gyűjtünk és továbbítunk külföldi műtétekhez. Évente üdültetjük a mozgássérült, egészségileg károsodott, szociálisan hátrányos helyzetben lévő gyermekeket, valamint az időskorúakat. Szervezzük az ILCO Klub programjait. Ifjúsági és nyugdíjas vöröskeresztes klubok működnek megyénkben.

Természetesen ezen feladatok önkénteseink segítése nélkül eredményesen nem valósulhatnának meg. Ezúton is megköszönjük segítőink munkáját.

A Vöröskereszt világnap ezévi jelszava: „...az emberiesség jegyében!"

Poór László megyei titkár

MENTŐ- ÉS VÖRÖSKERESZTES NAP

Celldömölk, *1997. május 3–4.* Kemenesaljai Művelődési Központ

1997. május 3. 17.00 óra: kiállításmegnyitó

17.30 óra: ünnepi tudományos ülés

Brutscher-emlékérmek átadása

Referátumok

Dr. Gőbl Gábor, az Országos Mentőszolgálat főigazgatója:
A Centenárium óta eltelt 10 év az Országos Mentőszolgálatnál

Dr. Szabó Katalin, a Szervezési és Módszertani Osztály főorvosa:
A mentéstechnika fejlődése

Dr. Puskás Tivadar,
a Vas Megyei Mentőszervezet vezető főorvosa:
Az elmúlt évtized a Vas Megyei Mentőszervezetnél

1997. május 4. 9.00–12.00: **Mentőgépkocsik bemutatása**

11.00–12.00: **Vöröskeresztes világnapi megemlékezés:**

Dr. Rózsa György, a Magyar Vöröskereszt főtitkára
Ünnepi beszéd
Kitüntetések

13.30–14.00: **Mentők, tűzoltók és vöröskeresztesek felvonulása**

14.00–15.00: **Mentési bemutató**

4053

Másfélszáz kemenesaljai zászlóbíró is rajthoz áll

Világversenyek előtt a Pannónia Ring

Március elején megkezdődött a második, immár teljes szezon a tavaly augusztusban felavatott ostffyasszonyfai Pannónia Ringen. Az első születésnapot a pálya több rangos versennyel egyebek között nemzetközi futamokkal is ünnepli.

Amint azt **Farkas Attila** ringmenedzsertől megtudtuk, az idei menetrendben elsősorban motoros programok szerepelnek. A hétvégék szinte már mind foglaltak, ilyenkor klubrendezvényeknek ad helyet a ring. A nyáron négy nagy versenyt rendeznek Ostffyasszonyfán. Július 18. és 20. között a ring a motoros gyorsasági országos bajnokság helyszíne lesz. Augusztus 18-tól 20-ig három napon át a négykerekűek veszik át a terepet. Ekkor zajlanak ugyanis az autós gyorsasági országos bajnokság, ezen belül pedig az Opel Astra Kupa futamai. Pár nappal később a német bajnokság superbike (motoros) versenyét rendezik itt, majd augusztus 29–31. között az Alpok–Adria motoros verseny zárja a sort.

Nem lehet vitás, hogy a nagy érdeklődést vonzó motoros sportágak az idén már igazi nyüzsgést hoznak a környékre. A több napon át tartó nemzetközi versenyekre alkalmanként ezer-ezerötszáz fős nyi versenyző és műszaki személyzet érkezik a helyszínre. Igaz, a ringmenedzser által elmondott tapasztalatok szerint ők a legtöbbször jól felkészültek az utazgató életmódra, és egész összkomfortos lakóbuszokkal járják a világot.

Ha azonban a nézőközönséget is figyelembe vesszük, minden bizonnyal sok környékbeli szállodának, vállalkozónak, szobát kiadó családnak jelent majd jelentős pluszbevételt a szezon. Nem is beszélve arról a több mint másfélszáz emberről, akiknek ezen a nyáron már hivatalosan is jövedelemforrásul szolgálnak az Ostffyasszonyfán zajló versenyek.

Arról van szó ugyanis, hogy a település művelődési házában nem sokkal évadkezdés után a Magyar Motorsport Szövetség motorversenybírói tanfolyamot indított. Abból indultak ki, hogy egy-egy verseny alkalmával 100-120 fős létszámra van szükség a zászlóbírói posztokon. Ezeket a szakembereket korábban máshonnan kellett idehozni.

Miért ne adjanak lehetőséget a környéken élőknek az ezzel járó alkalmi munkavállalásra, jövedelemszerzésre? A tanfolyamra jelentkezés feltétele a betöltött tizennyolc éves életkor és a középiskolai végzettség volt.

A felhívásra rengeteg lelkes fiatal jelentkezett a környező településekről. A szervezők nagy megelégedésére a kétnapos tanfolyamon 157-en szereztek minősítő vizsgát, méghozzá férfiak és nők közel azonos arányban. A zászlóbírói tudnivalók mellett műszaki mentést is tanultak. Idővel ők képezik majd a sportbírói állomány bázisát.

Természetesen az itt tanult ismeretek még nem jogosítanak fel önálló munkára. Ők az első évben csak segítőként dolgoznak a bírók mellett, illetve klubrendezvényeken gyakorolhatják teendőiket.

A bírók minősítésének több lépcsőfoka van. Az általános képzés után folyamatos továbbképzéseken vehetnek részt, végezhetnek autósbírói és különféle speciális tanfolyamokat. Ha mindehhez megfelelő gyakorlatot is szereznek, idővel akár a nemzetközi minősítésig is eljuthatnak, s a versenyek tisztaságát ellenőrző bírói kollégiumba is bekerülhetnek az ügyes kemenesaljai versenybírók.

Tersztyánszky Krisztina

4054

Néptáncgála a KMK-ban

„Ez a lábam, ez, ez, ez / jobban járja, mint emez, / Egyik lábam jól vigyázz, / mert a másik meggyaláz...” Nos, ettől nem kellett tartaniuk a 25 éves Kemenesalja Néptánccsoport tagjainak, akik 1997. április 12-én adtak nagyszabású jubileumi műsort.

A sokféle tánc mindhárom dialektust: a Duna-vidékit, a Tisza-vidékit és az erdélyit, tehát az egész magyar nyelvterületet képviselte. A hagyományoknak megfelelően a lányok inkább a külsőségeket jelenítették meg (a díszesebb viselet egyszerűbb lépésekkel párosult), a fiúk, férfiak pedig a már-már virtuozitásba hajló tudást (a viselet egyszerűsége kifejezésre engedte jutni a tánclépéseket), s láthattuk ezt a műsorszámokból is, hiszen csaknem a fele férfitánc volt.

A szereplőkön érezhető volt, hogy szívvel-lélekkel dolgoznak, s hogy komoly munka előzte meg a fellépést. A jók közül talán a legmeghökkentőbb a Tánctípusok című koreográfia (amelyet Orsowszky István készített) volt, talán mert hangszeres zene nélkül négy férfi tánca adta a ritmust, a dallamot, a dinamikát – fantasztikus esztétikai élményt nyújtott. A résztvevők profizmusa nem valósulhatna meg jó koreográfia nélkül. A táncokat betanították: **Dobsa Tamás, Horváth Győző, Horváth János, Ipsics Erzsébet, Ipsics Péter, Müller Anita, Müller Zoltán, Nagy Melinda, Orsowszky István, Pintér Imre** és **Tarcziné Kővári Andrea.**

A hangulat emelkedettségét az élőzene is fokozta: a dunaszerdahelyi Zöld Pántlika és a helyi Borbogár együttes játéka.

A gálaműsort megelőzően nyílt kiállítás a Kemenesaljai Művelődési Központ galériáján népművészeti anyagból. A kiállítók: **Orbán Zita** és **Németh Gyula** népi iparművészek, **Horváth János** fafaragó, valamint a Kemenesaljai Művelődési Központ Asszonyklubja. A kiállítást **Molnár Gábor** közművelődési szakreferens nyitotta meg. Az eseményt az Ostffyasszonyfai Citerazenekar és Pávakör előadásában elhangzott két népdalcsokor tette még színesebbé.

A kiállítás záróakkordjaként osztotta ki **Pálné Horváth Mária,** a KMK igazgatója, a Néphagyományok gyermekszemmel című pályázat díjait; a pályázat nyertese **Horváth Viktória,** az Eötvös Loránd Általános Iskola tanulója lett.

losoncz

4055

Megújult a Kiskocsma

Volt egyszer Borgátán egy kiskocsma, illetve nem is „egy” kiskocsma, hanem „a Kiskocsma”. Szolid, fehér épület állt a 8-as és a 84-es út kereszteződésénél. Meleg, otthonos hangulattal, pirítósok, velőskenyerek, pacalpörköltek utánozhatatlan, és – mi tagadás – felettébb ínycsiklandozó illatával csalogatta a megfáradt, farkaséhes vándorokat, és a csak beszélgetni, falatozgatni beugró földieket.

Tavaly októberben lebontották a régi Kiskocsmát.

Eltűntek a megsárgult relikviák is: a csikóbőrös kulacs, az Osztrák–Magyar Monarchia térképe, na meg a falra akasztott bokszkesztyű.

A Kiskocsmához szokott törzsvendégeknek azonban nem kellett sokáig nélkülözniük kedvenc helyüket. Április hatodikán, a tulajdonos **Laczi Csaba** bensőséges hangulatú avatóünnepségre invitált. A megjelenteket **Vass István,** Vashosszúfalu polgármestere köszöntötte, aki tizenöt éven át volt a Kiskocsma üzemeltetője.

Az új épület öt hónap alatt készült el, s ez mindenképpen a kivitelezők, és a Laczi család igyekezetét dicséri. A modern – igaz jelentősen megváltozott külsejű – épületben hatvan vendég tud egyszerre kényelmesen helyet foglalni. Az épület tetőterében vendégszobákat szeretnének kialakítani.

Kiss V.

BALLAGÁSI ÓRAAKCIÓ!

KEZDŐDIK A NAPSZEMÜVEG-VÁSÁR MÁJUSBAN!
SEIKO, CITIZEN AUTOMATA órák vásárlásakor
egy új ÉBRESZTŐÓRÁT adunk ajándékba!
1000 Ft feletti vásárláskor RUGÓHUZAMÚ órát
beszámítunk! Sárga OROSZ órát, és bármilyen nyugati típust!
Órajavítás, elemcsere, óraszíjak, fémcsatok.
Garanciális szerviz helyben csak a nálam vásárolt órákra!
Farkas Károly órásmester, Celldömölk, Dózsa u. 20.

4056

HIRDETMÉNY

Celldömölk Város Polgármesteri Hivatala az alábbi épületeket hirdeti meg bontásra:

1. Celldömölk, Sági u. 22. (volt Temetkezési Vállalat telephelye)
   Kikiáltási ár: 60 000 Ft + áfa
2. Celldömölk, Hunyadi u. (régi Zeneiskola mögötti garázsok)
   Kikiáltási ár: 27 000 Ft + áfa
3. Celldömölk, Hunyadi u. (volt tanműhely)
   Kikiáltási ár: 48 000 Ft + áfa
4. Celldömölk, Hunyadi u. (volt cipészműhely)
   Kikiáltási ár: 20 000 Ft + áfa
5. Celldömölk, Sági u. 48. (volt Antalovics ház)
   Kikiáltási ár: 43 000 Ft + áfa

Az épületek helyszíni bemutatása és az árverésre jelentkezés:
1–2–3–4 jelű épület 1997. április 28-án (hétfő) 14.00–14.30
5 jelű épület 1997. április 28-án (hétfő) 14.30–15.00

Az árverésre 1997. április 29-én 8.00-tól a Polgármesteri Hivatal (Celldömölk, Szentháromság tér 1.) földszinti tárgyalójában kerül sor.

Az árverésen csak azok vehetnek részt, akik arra előzetesen jelentkeztek, és a licit előtt 10 000 Ft bánatpénzt megfizettek.

A bontást, tereprendezést 1997. május 31-ig kell végrehajtani.

A nyertes pályázónak a licitösszegen felül épülettől függően 5000–15 000 Ft biztosítékot kell letenni, mely összeg a munka megfelelő minőségű és határidejű elvégzése esetén visszajár.

Dummel Ottó
osztályvezető

Mezei szorgalom

4057

A SZŐLŐBEN

A hideg március lelassította a természet ébredését, de a meginduló életet nem állította le. Az időjárás melegebbre fordulásával az atkák rohamosan szaporodni kezdenek, ennek megfelelően erősödni fog kártételük. A levélbetegségek (lisztharmat és peronoszpóra) kialakulásához nincsenek meg a feltételek, ezért ezek ellen védekezni még fölösleges fáradtság és pénzkidobás.

A gyomnövények magjai viszont az elvégzett tápanyagvisszapótlás és talajmunkák után kedvező életteret kaptak. Itt az alkalom, hogy vegyszeres védekezéssel elejét vegyük az újabb gyomosodásnak. Napjainkban több lehetőség közül választhatunk. A rendelkezésre álló szerekkel a szőlő közötti köztes termelésnél is végezhetünk gyomirtást. Kordonos művelésnél fakadás előtt használhatjuk a Stomp 330 EC készítményt. Ezzel a vegyszerrel egyúttal gyomirthatjuk a sárgarépát, a petrezselymet, a zellert, a borsót, a hagymaféléket és a burgonyát is. Fakadás után is használható a Malorán az Afalon, az Aresin, a Patorán, de ezek már szűkebb körű veteményezést tesznek lehetővé. Ha nincs a szőlőben köztes termesztés, akkor egyéb gyomirtók is használhatók. Külön gondot jelent a folyondár szulák (gyűtény, gyövőtin) és a tarackbúza (perje, pörgye) irtása.

Ezek a gyomok levélen keresztül ható szerekkel célozhatók meg eredményesen. Ezért csak szelektív hatású szerek alkalmazhatók, mint a Ronstar, a Fusilade S, a Targa Super, vagy szigorú biztonsági feltételek betartása mellett a Glialka, a Medallon, a Finale. Ne feledjük; minden gyomirtószer sejtméreg! Óvatosan és az előírások szerint bánjunk vele.

A GYÜMÖLCSÖSBEN

A gyümölcsfák életritmusából adódóan a rügyfakadás korábban következik be, mint a szőlőben. A károsítók is korábban jelentkeznek. Egész évben alkalmazható készítmények:

Varasodás ellen ható *kontakt* (hagyományos) szerek:

Captan 50 WP 0,2–0,3%-os, Chinoin-Fundazol 0,07–0,1%-os, Dithane M 45 0,2%-os, Miltox Special 0,3–0,5%-os, Rézoxiklorid 450 FW 0,2%-os töménységben.

Lisztharmat ellen ható kontakt szerek:

Karathane LC 0,05–0,06%-os, Microthiol Special 0,5–0,7%-os Thiovit S 0,75%-os, de virágzás előtt csak 0,3–0,5%-os, Szulfur 900 FW 0,5–0,6%-os töménységben.

Lisztharmat és varasodás elleni *felszívódó* szerek:

Anvil SC 0,04–0,06%-os, Systhane 12 EC 0,06%-os, Systhane MZ 0,25–0,3%-os, Topas 100 EC 0,05%-os, Topas MZ 0,2%-os, Atemi C 0,15–0,2%-os, Rubigan 12 EC 0,04–0,06%-os, Rubigan Plus 0,15%-os töménységben.

Levéltetvek ellen:

Anthio 33 EC 0,12–0,28%-os töménységben lombrágó hernyók és vértetvek ellen is!

Chineterin 25 EC 0,3–0,5%-os, Chinmix 5 EC 0,2–0,3%-os, Judo 0,1%-os, Kararte 2,5 EC 0,04–0,06%-os, Pirimor 25 WG 0,08–0,1%-os, Pirimor 50 DP 0,08–0,1%-os töménységben.

Molyok és *egyéb* rovarkártevők ellen:

Basudin 600 EW 0,12–0,15%-os, Danadim 40 EC 0,08–0,1%-os, Ekalux 25 EC 0,1–0,2%-os, Judo 0,1%-os, Karate 2,5 EC 0,04–0,06%-os, Sumi alfa 5 EC 0,03%-os, Sumicidin 20 EC 0,1%-os, Zolone 35 EC 0,2%-os töménységben.

Atkák ellen:

Anthio 33 EC 0,28–0,32%-os, Danitol 10 EC 0,1%-os, Mitac 20 EC 0,4–0,6%-os, Neoron 500 EC 0,15%-os, Sanmitte 20 WP 0,05–0,07%-os töménységben. Az Anthio 33 EC csak a takácsatkák ellen hatásos!

Meggymonilia ellen:

Sumilex 50 WP 0,12–0,15%-os, Ronilan 50 WP 0,1–0,15%-os, Ronilan FL 0,1%-os, Rovral 0,1%-os oldata 75–80%-os *virágzásban* kipermetezve.

Tafrinás levélfodrosodás ellen:

Atemi C 0,15%-os, Captan 50 WP és Buvicid K 0,2–0,3%-os, Chinoin-Fundazol 0,1%-os, Delan 750 SC 0,05–0,07%-os, Score 250 EC 0,02%-os, Rubigan 12 EC 0,04–0,06%-os töménységben.

A ZÖLDSÉGESKERTBEN

A magról vethető növények már kisoroltak, a palántáknak még hideg a föld a kiültetéshez. A fűtetlen fóliák alatt viszont bőven van munka.

A hajtatással foglalkozók jelentős része saját szükségletén felüli terményeit értékesíti. Kevesen tudják, hogy az árusításra termelt zöldségféléknek szigorú egészségügyi előírásoknak kell megfelelni. Nem tartalmazhatnak egészségre káros anyagokat, amelyek gyakran a szakszerűtlen tápanyagpótlás és növényvédelem alkalmával kerülnek a növényekbe. Hazánkban 1977 óta rendelet írja elő a Permetezési Napló kötelező vezetését minden termelőnek. (Ez egyébként saját fogyasztásra termelés mellett is ésszerű.) Erre a célra megfelel egy iskolai füzet is, a tartalmi részek a fontosak. Tartalmaznia kell a kezelés időpontját, helyét, a felhasznált szer nevét, dózisát és a várakozási időket. A permetezési naplót köteles a termelő az áru eladásakor magánál tartani. A kereskedőnek meg kell győződnie az áru megvételekor a permetezési napló szerinti élelmezésegészségügyi várakozási idő lejártáról. Ő is felelős a továbbiakban az áru szermaradék mentességéért. Ezt a rendelkezést sajnos a gyakorlatban csak ritkán érvényesítik, rendszerint akkor, ha egy térségben valamilyen „ügy" keletkezett. A növényvédelmi hatóságoknak a rendszeres ellenőrzés kötelessége, amelyet területi felügyelői útján érvényesít is. Ne lepődjön meg senki sem, ha árujából az igazolvánnyal rendelkező felügyelő ellenőrzésre mintát vesz, kéri a permetezési naplót!

Dr. Hollósy István

Hirdessen az Új Kemenesaljában!

4058

CELLDÖMÖLK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK 11/1997. (III. 26.) SZ. RENDELETE

a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, a fizetendő térítési díjakról szóló 19/1996. (III. 27.) sz. rendelet módosításáról

1. §

A rendelet 4. § (1) bekezdésre változik és az alábbiak szerint módosul, valamint (2) bekezdéssel egészül ki:

4. § (1) Az önkormányzat a biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások intézményi térítési díjait a következők szerint állapítja meg:

– házi segítségnyújtás esetén	164 Ft/óra
– étkezés és klubellátás esetén	378 Ft/nap
ebből: reggeli	88 Ft/nap
ebéd	170 Ft/nap
vacsora	120 Ft/nap
– gondozóházi ellátás esetén:	
celldömölki lakosnak	15 900 Ft/hó
	530 Ft/nap
nem celldömölki lakosnak	41 850 Ft/hó
	1 395 Ft/nap
– bentlakásos ápolást – gondozást nyújtó szociális ellátás esetén:	450 Ft/nap
	13 500 Ft/hó

(2) Az intézményi térítési díjat vállalóknál az eltávozáson lévő gondozott – az étkezések lemondása esetén – helyfenntartás címén a térítési díj 20%-át fizeti.

2. §

A személyes térítési díjak fizetésénél az önkormányzat a következő kedvezményeket biztosítja:

Házi segítségnyújtás:

Kategória	Fizetendő %	Fizetendő óra
– 5 000	15	25
5 001– 6 000	20	33
6 001– 8 000	25	41
8 001–10 000	30	49
10 001–12 000	35	57
12 001–14 000	40	66
14 001–16 000	45	74
16 001–18 000	50	82
18 001–19 500	55	90
19 501–21 000	60	98
21 001–22 000	70	115
22 001–23 000	80	131
23 001–24 000	90	148
24 001–25 000	95	156
25 001–	100	164

Étkezés, klubellátás:

Kategória	Fizetendő %	Személyi térítés napi adag Ft	Személyi térítés havi össz. (30 nappal)	Vacsora adag Ft	Vacsora össz. Ft
– 5 000	15	26	780	18	540
5 001– 6 000	20	34	1 020	24	720
6 001– 8 000	25	43	1 290	30	900
8 001–10 000	30	51	1 530	36	1 080
10 001–12 000	35	60	1 800	42	1 260
12 001–14 000	40	68	2 040	48	1 440
14 001–16 000	45	77	2 310	54	1 620
16 001–18 000	50	85	2 550	60	1 800
18 001–19 500	55	94	2 820	66	1 980
19 501–21 000	60	102	3 060	72	2 160
21 001–22 000	70	119	3 570	84	2 520
22 001–23 000	80	136	4 080	96	2 880
23 001–24 000	90	153	4 590	108	3 240
24 001–25 000	95	162	4 860	114	3 420
25 001–	100	170	5 100	120	3 600

Ez a rendelet 1997. május 1-jén lép hatályba.

Celldömölk, 1997. március 26.

Baranyai Attiláné dr. jegyző — **Makkos István** polgármester

4059

CELLDÖMÖLK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK 13/1997. (IV. 2.) SZ. RENDELETE

a vásárokról és piacokról szóló, többször módosított 43/1995. (XII. 20.) sz. rendeletének módosításáról

1. §

A rendelet 8. §-a az alábbiakra módosul:

8. §

	(bruttó)
(1) *Helypénzjegyek:*	
1. – Negyedévi helypénzjegy (csütörtöki árusításra):	
a) Fedett piactér: (csak élelmiszer-árusításra adható)	700 Ft/m²
b) sátrak, asztalok által elfoglalt terület	
I. díjzóna (Koptik O. u. és a Széchenyi u.– dr. Géfin L. téri járdával érintkező területek)	1000 Ft/m²
II. díjzóna (Korona-sarok belső területe, használtcikk-piac területe)	900 Ft/m²
– Negyedévi helypénzjegy (szombati árusításra):	
a) Fedett piactér: (csak élelmiszer-árusításra adható)	500 Ft/m²
b) Sátrak, asztalok által elfoglalt terület	
I. díjzóna	700 Ft/m²
II. díjzóna	600 Ft/m²
– Negyedévi helypénzjegy (csütörtöki és szombati árusításra)	
a) Fedett piactér: (csak élelmiszer-árusításra)	1000 Ft/m²
b) Sátrak, asztalok által elfoglalt	
I. díjzóna	1500 Ft/m²
II. díjzóna	1300 Ft/m²
– Negyedévi helypénzjegy napi árusításra	
a) fedett piactér (csak élelmiszer-árusításra)	3500 Ft/m²
2. Havi helypénzjegy napi árusításra	
a) fedett piactér (csak élelmiszer-árusításra)	2000 Ft/m²
3. Napi helypénzek	
a) fedett piactér – élelmiszer esetén	125 Ft/m²
– nem élelmiszer esetén	200 Ft/m²
b) Sátrak, asztalok által elfoglalt terület:	
I. díjzóna	100 Ft/m²
II. díjzóna	100 Ft/m²
c) Földről történő árusítás esetén	100 Ft/m²
d) Élő baromfi darabszámra napos	5 Ft/db
vágásérett	10 Ft/db
(2) *Szállító és tároló eszközök (ketrecek után)*	
a) rekesz 5 kg-ig, kosár	50 Ft
b) láda, batyu, zsák, rekesz 5 kg-on felül	75 Ft
c) hordó, kád	100 Ft
(3) *Koszorú, nagyságrendtől függően (db):*	
– kicsi	15 Ft/db
– közép	20 Ft/db
– nagy	25 Ft/db
(4) *Járművek után:*	
a) tehergépkocsik, vontatók	250 Ft
b) személygépkocsi	200 Ft
c) motorkerékpár	50 Ft
d) kisebb jármű (kerékpár, moped, segédmotoros kerékpár)	25 Ft

2. §

Ez a rendelet 1997. május 1-jétől lép hatályba.

Baranyai Attiláné dr. jegyző — **Makkos István** polgármester

4060

CELLDÖMÖLK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK 17/1997. (IV. 2.) SZ. RENDELETE

a helyi iparűzési adóról szóló 32/1993. (XII. 15.) sz. rendeletének módosításáról

Celldömölk Város Önkormányzatának a helyi iparűzési adóról szóló 32/1993. (XII. 15.) sz. rendelete az alábbiak szerint módosul:

1. §

A rendelet 7. § (2) bekezdése az alábbi francia bekezdéssel egészül ki: (személyes adómentességet élveznek:)

– a vállalkozó háziorvosok.

2. §

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit 1997. január 1-jétől kell alkalmazni.

Celldömölk, 1997. április 2.

Baranyai Attiláné dr. jegyző — **Makkos István** polgármester

Gyászoljuk Horváth Lajost, Celldömölk díszpolgárát, az Új Kemenesalja szerkesztőbizottságának örökös tagját

4061

Hűséggel, Lajos bácsi!

Kilenc éve, amióta megjelenik az Új Kemenesalja, tudhatta minden rokona és ismerőse, hogy szerda délutánonként hiába is keresik. Mindig az elsők között érkezett a szerkesztőbizottság ülésére, s legtöbbször utolsóként távozott. Alig várta, hogy kezébe vehesse a lapot, holott jórészt tudta előre, mit olvashat majd benne. De Ő szerkesztő volt a javából, aki csak akkor nyugodott meg, amikor mindent rendben és a helyén talált. Ez persze nem mindig sikerült így, s olyankor bizony korholt és javítást kért, mert nem tudta elviselni a pontatlanságot, a tényektől való eltérést. Számára az igazság volt a mérce, s ebből nem engedett.

A leghűségesebb olvasója volt a lapnak, talán soha egyetlen sort sem hagyott olvasatlanul. S a leghűségesebb szerkesztő: jött közénk akkor is, amikor a betegsége miatt ágyban kellett volna maradnia, s leült az írógép mellé akkor is, amikor fáradt szemeit kellett volna pihentetnie. S az egyedüli volt, aki nem vett fel pénzt, honoráriumot a munkájáért. Hűsége odáig terjedt, hogy az utóbbi időben már a nevét sem írta ki a cikkei alá, csupán annyit: az Új Kemenesalja egy olvasója. Így jelent meg az utolsó írása is a múltkori lapszámban.

Mi, akik legutóbb már hiába vártunk rá azon a szerda délutánon, mi is hűségesek szeretnénk maradni hozzá. Addig soha nem látott meghatottsággal, tőle szokatlan módon, könnyeivel küszködve vette tudomásul, hogy a múlt év végén az Új Kemenesalja szerkesztőbizottsága örökös tagjának választottuk. Neve továbbra is ott szerepel a lap impresszumában, s tudjuk, velünk van, velünk lesz ezután is. Nem csak a neve, hanem egész lénye, hiszen a lap egészében benne van az ő kilenc éves – ha hosszú pályafutását is tekintjük, akkor több évtizedes – munkálkodása. A hűség pedig kötelez.

Burkon László

4062

Polgármesteri búcsúztató

Tisztelt gyászoló család, gyászoló celldömölkiek!

Ismét érzékeny veszteség érte városunkat, hiszen Horváth Lajos, kinek sírjánál most állunk, meghatározó egyénisége volt Celldömölknek, élete és munkássága révén komoly nyomokat hagyott településünk jelenkori történetében.

Városunk díszpolgárát temetjük, és ez a tény még inkább szomorú megemlékezésre kötelez bennünket, mert olyan férfival lett szegényebb helyi társadalmunk, aki mindig, minden körülmények között igyekezett legjobb tudása szerint a köz javát szolgálni. Igen, mondhatjuk, hogy Lajos bácsi élete szolgálat volt. 38 évet töltött el a település kulturális életében, mindvégig meghatározó szerepet játszva ebben, és ugyanez mondható el az oktatás szervezési és irányítási tevékenységére is. Már 1939-ben, mint a Római Katolikus Fiúiskola tanítója, pedagógiai munkája mellett felvállalta az egész település kulturális életét irányító népművelési bizottság ügyvezetői tisztét. Ez a szervezet fogta össze a Celldömölkön működő összes kulturális egyesület munkáját, nem csak irányítva, hanem elsősorban szervezve azt. Ekkor a kornak megfelelően az ismeretterjesztés, a műkedvelő színjátszás és a kóruséneklés állt a középpontban. A fogságból hazatérve Ő lett a szabadművelődési ügyvezető a Celldömölki Szabadművelődési Tanács élén.

Később sem szakadt el a közművelődéstől, amikor munkáját a leányiskola igazgatójaként, majd a szakképzés megszervezése után a szakmunkásképző első számú vezetőjeként végezte. Jelentős szerepe volt a szakmunkásképzés önálló intézménnyé szervezésében, az iparosképzés otthonának megteremtésében. Lajos bácsi igazi közéleti ember volt. Felvállalta a lakosság, a város gondjait tanácstagként, maradandót és értékeset alkotott a honismeret és a helytörténet területein egyénileg és csoportosan is.

Nagy érdemei vannak a helyi sajtó megteremtésében és életben tartásában mind a háború előtt, mind pedig napjainkban. Állandó és lelkes tagja volt az Új Kemenesalja szerkesztői csoportjának, mindig tartalmas, olvasmányos írásaival járult hozzá a lap színvonalának emeléséhez. Írásai nem öncélúak voltak, hanem érezni sejtették az otthonát, települését szerető érzékeny embernek azt a törekvését, hogy átadni kívánja ismeretét, tapasztalatait az utódoknak az otthon, a helyi közösség minél bővebb és sokrétűbb megismerése érdekében. Ő tudta, hogy ez lehet a jövő záloga is talán, és ezért végezte önmagával szemben is kritikusan ezt a küldetésszerű ismeretterjesztést. Pedagógusként a celldömölki ifjúság több generációjának nevelése, oktatása fűződik nevéhez. Szigorú, de igazságos tanárként emlékeznek rá tanítványai, s azok a pedagógusok is, akik a vezetése alatt álló iskolákban tanítottak. Valóban illik Rá a korabeli kántortanítók hitvallásának általa történt megfogalmazása, hiszen Lajos bácsi valóban a népszolgálat mindenese volt.

Egy régi felvétel: Lajos bácsi a valamikori celldömölki járás igazgatóinak társaságában egy kiránduláson.

Érdemeit kívánta elismerni a képviselő-testület 1994-ben a díszpolgári cím adományozásával.

Búcsúzunk Tőled, Lajos bácsi. Hiányozni fognak mind bizonytalanabbá váló lépteid, ahogy kéthetente végigballagtál a polgármesteri hivatal folyosóin újságcikkeidet hozva, vagy csak egyszerűen baráti beszélgetésre vágyva, hiányozni fog sokaknak az utcán lassan sétáló alakod, ahogy egyedül, vagy barátaiddal romló látásod miatt lassan haladva, de még így is a város életét az utolsó pillanatig figyelve éltél, és maradtál a közéletben mindig. Szomorú az elvesztésed, de talán megengeded, hogy itt, e helyen, a búcsúztatások közben kívánjak talán kicsit irigykedve is mindnyájunk számára a tiédhez hasonló, tartalmas és termékeny életet.

Búcsúzunk a díszpolgártól, aki életművével értékeket teremtett városunk számára, és búcsúzunk a hétköznapi embertől, aki mindvégig megtartva emberségét, sokak szeretetétől övezve megbecsülés közepette élte le életét. **Nyugodj békében, Lajos bácsi.!**

(Elhangzott a ravatalnál.)

4063

Elődöm emlékére

Nehéz szívvel fogok íráshoz, hiszen nemcsak volt iskolám igazgatójáról, de barátomról is akarok megemlékezni, úgy mint emberről, akivel több évtizeden át harcoltunk a magyar, a celldömölki közoktatás felemelkedéséért, modernizálásáért egy nagyon nehéz időszakban.

Horváth Lajos nyugalmazott igazgatót hozzátartozóin kívül nagyon sok tanítványa, barátai, tisztelői kísérték el utolsó útjára. Neve és szelleme azonban itt marad bennünk, akik tiszteltük, szerettük, és akik barátai voltunk. Kapcsolatom Horváth Lajossal az 1950-es évek második felében kezdődött, amikor 1957-ben járási tanulmányi felügyelő lettem. Ő magyar–történelem szakfelügyelő volt, de hamarosan az akkori leányiskola élére került. A szorosabb szakmai együttműködés és a barátságunk akkor mélyült el. Nagyon sokat tanultam tőle, hiszen nekem fiatalon sok tekintélyes, pedagógiailag nagyon képzett, tapasztalt igazgatót kellett irányítanom, felügyelnem. Az irdatlan sok jelentés elkészítésében az Ő írásos információira tudtam döntő mértékben támaszkodni. Nagy pedagógus volt, fáradhatatlan és szorgalmas vezető, közéleti ember, aki tanított alsósokat, majd a tanári oklevél megszervezése után a felső tagozatban, ipariskolában, középiskolában. De volt népművelési ügyvezető, szervezte a város kulturális életét és az ifjúságot, amolyan modern „néptanító" volt. A keze alól kikerült munkák kényesen precízek voltak. Így is hívtuk barátok között: Pontos Lajos. Erre az igényes munkára nevelte munkatársait, beosztottjait is. Két iskolát irányított egy időben. A leányiskola igazgatójaként vezette az ipariskolát, amely akkor még fiókiskolája volt a szombathelyinek. Engem is beszervezett az ipariskola oktatói karába, ahol a felügyelői feladatok ellátása után az utolsó 3 órában szoktam tanítani a fiúiskola épületében. A délutáni tanítás jól belenyúlt az estékbe, de Horváth lajos igazgatói irodájának ablaka még mindig világított. Ilyenkor sokszor felmentem hozzá, és igen tartalmas vitákat rögtönöztünk a pedagógia akkori megújítási próbálkozásairól, módszerekről, az új tantervekről, a nevelési tervről. Amikor 1968-ban sikerült kivívnia az ipariskola önállóságát, választ elé került. Az ipariskolát választotta. Így jöhettem én a helyére igazgatónak a mostani Eötvös Loránd Általános Iskolába. Kifogástalanul rendezett, szervezett intézményt vettem át, amelyre nyugodtan építhettem a további modernizációs elveimet, központi kísérleteket.

Igényes rendszeretete, szigorúsága ellenére vidám, ember- és barátszerető pedagógus volt. Több évtizeden át, amíg látása meg nem romlott, közös baráti társaságba jártunk vele és családjával. Soha nem tudom elfelejteni ezeket az összejöveteleket, ahol szellemes történelmi paródiákat, kedves „ugratásokat" szerveztünk. Igazgatói kirándulásokon az utolérhetetlen gavalléria mellett sokszor vállalta a heccmester szerepét. Ma már legendaszámba menő kuglizások, tömegszervezeti összejövetelek után hangulatos beszélgetések következtek szellemes viccelődésekkel. Mert nekik akkor még erre is jutott idejük a nyíltabb, barátibb közéletben. Rengeteget dolgozott. Kitűnő kapcsolata volt a szülőkkel, és mint ipariskolai igazgatónak a város és a járás iparosaival. Óriási értékű társadalmi munkára szervezte meg őket. Felvetődik a kérdés: honnan volt erre energiája? A válasz természetes és felemelő: ott volt mellette jóságos felesége, **Perendi Margit,** a kedves Manci, aki két leányuk, **Zsuzsi** és **Gabi** nevelésében is oroszlánrészt vállalt, és családjának olyan nyugalmat és felüdülést biztosított, amelyből férje is bőven meríthetett.

Utolsó közéleti szereplése a helytörténeti munkaközösségben zajlott, ahol kutatásai és helytörténeti írásai alapján a tudományos opponens szerepét töltötte be. A csoport tagjai is mély tisztelettel adóznak emléke előtt. Most elment, örök nyugovóra tért Horváth Lajos. Emléke és szelleme itt marad bennünk, mélyen szívünkben.

Megtisztelő volt számomra, hogy barátod lehettem. Tanácsokat adtál, de soha nem telepedtél rám. Bölcs intelmeidre, segítségedre mindig számíthattam. Én, mint aki nagyon közel álltam hozzád, most keserű szívvel hadd búcsúzzam tőled azzal a névvel, ahogy másik kedves barátod, Sik Jenő szólított: „Lajosom", Isten veled, nyugodjál békében!

Dr. Oszkó Zoltán
ny. igazgató

4064

A nemzet napszámosából lett a város díszpolgára

Nagyon közeli még Horváth Lajos távozása ahhoz, hogy merészkedjünk összerakni egy nagy életút megrajzolható képét. Később alakulhat majd ki teljességében egy valamennyire közelítő összegezés arról az emberről, aki már nem tűnik fel városunk utcáin, ahogy az megszokott volt, szinte élete utolsó napjaiban is láttatva őt. Az utókor kötelessége lesz, hogy illendően „összerendezze" tevékenysége kincsestárát. Személyisége karakterét megjeleníteni a későbbiekben lehetséges, ezért ez alól ezúton is felmentést kell kérnünk, elsősorban Tőle és mindazoktól, akik elvárhatják, hogy Horváth Lajos életműve a lehető legteljesebben felmutatható lehessen.

Korelnökként, amikor város lett Celldömölk.

E sorok írója több évtizeden át dolgozhatott együtt Lajos bácsival, és bátran írhatjuk, hogy alapvető támasz volt kis és nagy ügyek kezelésében, azok megoldásában. Mindezért a köszönet hangján közelítek a sok eseményből kiragadott két mozzanathoz, amely városunk életében értékteremtést eredményezett. Celldömölk újabbkori várossá alakulásában Horváth Lajos meghatározó személyiség volt. A nevezetes esztendő 1979, amikor ő már életévei és munkássága okán korelnök lévén az akkori közigazgatási testületekben, munkálkodó és tanácsadó a hétköznapokban, nem csupán az ünnepek óráiban.

Az alakuló város dokumentumait átnézve neve mindenütt feltűnik, munkája meghatározó. Emlékül idéződjék a pillanat, amikor korelnökként bevezetőjét, köszöntőjét mondja azon a nevezetes napon. Az ő tiszte volt ez, sok mindent lehetne ehhez fűzni, de álljon itt egy megállapítható tétel: Város született, és Horváth Lajos a későbbiekben megérdemelten annak díszpolgára lett!

A másik maradandó tény a küzdelem – s ez valóságosan így értendő –, hogy Celldömölknek a távlatokban is lehessen szakmunkásképző ipariskolája. Hivatásának élve e fontos ügynek élharcosa lévén, eredménye szerencsére máig létező valóság. Mindennek sokkal összetettebb története van, hiszen valahol valakik kimondták: Sárvár és Pápa között *felesleges* Celldömölkön ilyen iskola.

Nem szabad bármit túlértékelni. Ismerve Horváth Lajos emberi lényét, már látom is, ahogy tekintetével, netán fenyítésre alkalmas botját „érintve" tiltakozna. Én mégis naponta látom, amint elhaladok az iskola szép épülete előtt, hogy homlokzatán ott van Horváth Lajos neve. Lajos bácsi jó barát tudott lenni, amiben benne rejtőzött a tanító ember elvárható és elviselhető szigora egyaránt. Elismerte a jót, felrótta a hibát, jelezte a bajt. Külön köszönöm szigorát, intelmét és figyelmét!

Dala József

4065

Pályázati felhívás

Az Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium pályázatot hirdet a kis- és középvállalkozások versenyképességének javulását, beszállítói kapcsolatainak bővülését szolgáló beruházásokhoz kapcsolódó kamattámogatásra

Pályázók köre:

Kamattámogatásra azok az egyéni vállalkozók és Magyarországon bejegyzett vállalkozások pályázhatnak, amelyek

– a devizajogszabályok alapján belföldinek minősülnek,

– a teljes munkaidőben foglalkoztatott összlétszámuk a támogatás igénybevételekor nem haladja meg az 500 főt,

– legalább 1 éve működnek.

A beruházással szemben támasztott követelmények:

A kamattámogatás olyan beruházáshoz igényelhető, amely

– ipari vagy építőipari tevékenység, szálláshely-szolgáltatás, illetve közúti jármű- és közszükségleti cikk javítás megvalósítására, vagy fejlesztésére irányul,

– a technológia fejlesztését, új termék gyártásba vételét, vagy a kapacitás piaci igényeknek megfelelő bővítését szolgálja,

– megfelel a környezetvédelmi előírásoknak.

Az igényelhető kamattámogatás paraméterei:

Kamattámogatás olyan forinthitelhez nyújtható, amely

– nem haladhatja meg a fejlesztési ráfordítások 75%-át,

– a tartós forgóeszköz finanszírozás a fejlesztési költség legfeljebb 30%-áig terjedhet,

– az egy pályázó által felvett hitel maximális összege 500 M Ft lehet,

– a hitel bruttó kamata nem haladja meg a jegybanki alapkamat +3% mértéket,

– a kamattámogatás időtartama a hitel folyósításának megkezdésétől számított legfeljebb 5 év,

– a kamattámogatás mértéke a mindenkori jegybanki alapkamat %-ában kifejezve változó, a következők szerint:

	Általános mérték	10%-kal emelt mérték*
első évben	40%	44,0%
második évben	35%	38,5%
harmadik évben	30%	33,0%
negyedik évben	25%	27,5%
ötödik évben	20%	22,0%

A pályázat benyújtása:

Kamattámogatásra pályázatot csak azon gazdálkodók nyújthatnak be, amelyek a hitel folyósítására a konstrukcióban részt vevő alábbi bankok valamelyikétől hiteligérvénnyel rendelkeznek. A kamattámogatás alapjául szolgáló kérdőívet is e bankoknál lehet beszerezni.

BNP-Dresdner Bank Rt., Budapest Bank Rt., Credit Lyonnais Bank Rt., CIB Hungaria Bank Rt., Commerzbank Rt., Corvinbank Rt., Creditanstalt Rt., Daewoo Bank Rt., Európai Kereskedelmi Bank Rt., Inter-Európa Bank Rt., Kereskedelmi és Hitelbank Rt., Konzumbank Rt., Magyar Fejlesztési Bank Rt., Magyar Hitelbank Rt., Magyar külkereskedelmi Bank Rt., Magyar Takarékszövetkezeti Bank Rt. és az Integrált Takarékszövetkezetek, Magyarországi Volksbank Rt., Merkantil Bank Rt., Mezőbank Rt., OTP Bank Rt., Postabank Rt., Rákóczi Bank, Raiffeisen Unicbank Rt., Realbank Rt., Westdeutsche Landesbank Rt.

A pályázaton való részvétel feltétele továbbá, hogy a kamattámogatás összegének 0,5%-át, de legalább 5000 Ft-ot eljárási díjként az IKIM Gazdaságfejlesztési Célelőirányzat Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01220139-51000008 számú számlájára be kell fizetni. A pályázatot az eljárási díj befizetését igazoló banki terhelési értesítővel együtt 10 példányban az IKIM Vállalkozásfejlesztési Osztályának kell megküldeni (1051 Bp. Vigadó u. 6., félemelet 62–63.).

Nem részesülhet kamattámogatásban az a gazdálkodó, amely a hitelkérelemben szereplő beruházáshoz a Gazdaságfejlesztési Célelőirányzatból már támogatást kapott, továbbá

– a pályázat benyújtásakor a beruházás pénzügyi készültségi foka meghaladja a 25%-ot,

– a kamattámogatással – a költségvetés alrendszereiből elnyert egyéb kedvezményes forrásokkal együtt – a támogatás összege meghaladja a beruházási költség 50%-át,

– a vállalkozás csődeljárás, vagy felszámolási eljárás alatt áll,

– a költségvetés alrendszeréből juttatott támogatásra vonatkozó szerződésben vállalt kötelezettségét nem teljesítette,

– 60 napot meghaladó adó, vagy adók módjára behajtható köztartozással rendelkezik, ideértve az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási járulékot is, illetve kamarai tagdíjhátraléka van.

* A legsúlyosabb helyzetű megyéből érkező pályázatok – amennyiben azokkal az illetékes Megyei Fejlesztési Tanács egyetért –, valamint az IKIM kiemelt járműipari és elektronikai ipari beszállítói programjaiba tartozónak minősített pályázatok az általános mértéknél 10%-kal magasabb támogatásban részesülhetnek.

4066

Különlegességek az egész család örömére

Almás pizza

Hozzávalók: 20 dkg liszt, 12 dkg tehéntúró, 2 evőkanál tej, 1 tojás, 1 evőkanál olaj, 1 teáskanál kristálycukor, 1 teáskanál sütőpor, csipet só.

Töltelék: 40 dkg alma, 5 dkg mazsola, 10 dkg ribizlidzsem, fél citrom, 1 evőkanál porcukor, fahéj.

A tésztához szükséges, pontosan kimért anyagokat sima tésztává gyúrjuk. Letakarjuk, és egy órára a hűtőbe tesszük.

Akkorára nyújtjuk, hogy a sütőformát befedje. Nyújtófára tekerjük, és így tegyük a formára. Tetejét megkenjük ribizlidzsemmel, és meghintjük áztatott mazsolával. Cikkekre vágott almát rakunk rá, és közepes hőfokon 25 percig sütjük.

Forrón tálaljuk, fahéjas porcukorral meghintve.

Almapuffancs

Hozzávalók: 2 nagyobb savanykás alma, 1 tojás, 20-25 dkg liszt (jó, ha a fele korpás), 2-2,5 dl szódavíz, 1 evőkanál porcukor, 1 mokkáskanál sütőpor, 1 mokkáskanálnyi őrölt fahéj, 1 mokkáskanálnyi só, 1 késhegynyi őrölt szegfűszeg, olaj a sütéshez. Sárgabaracklekvár a tálaláshoz.

Mély tálban a tojást a szódavízzel elhabarjuk, és beleszórjuk a fűszereket. Ezután a lisztet egészen simára keverjük, 15 percig hagyjuk állni, addigra a liszt megduzzad.

Közben az almákat megmossuk, kicsumázzuk, és héjastól megreszeljük, hogy ne barnuljon meg, hozzákeverjük a tésztához, amelynek galuskasűrűségűnek kell lenni.

Legalább háromujjnyi olajat melegítsünk meg, amelybe beleszaggatjuk a masszát. Fedő alatt sütjük! A kis puffancsok sülés közben megnőnek, ha az alsó felük megsült, most már fedő nélkül sütjük tovább.

Zöldségkocsonya

Hozzávalók: 20 dkg borsó, 3 közepes szál sárgarépa, 2 szál fehérrépa, 10 dkg karfiol, fél csomag zselatin, 3 dl olaj, 10 dkg zsemlemorzsa, csipet só, 1 kiskanál ételízesítő por.

A megtisztított, karikára vágott zöldséget, a rózsáira szedett karfiolt, és a zöldborsót (ami lehet mirelit is), egy liter forrásban lévő vízbe dobjuk, és puhára főzzük. A leszűrt zöldségeket kis kompótostálba rakjuk, a főzőlevet kihűtjük, a zselatinport beleszórjuk, majd kevergetve felmelegítjük, de nem forraljuk fel. A zöldségekre merjük, és miután kihűlt, 1-2 órára hűtőszekrénybe tesszük.

Fogyasztás előtt a zöldségkocsonyákat lapos tálakra borítjuk.

Rántás helyett

Használjunk finomabb gabonapelyheket (pl. zab, árpa) vízzel elkeverve, vagy tejjel elkeverve, és főzelékkel együtt főzve kitűnő sűrítő adalék.

A változatosság kedvéért a pelyheket meg is piríthatjuk.

Papp Anna
Nagysimonyi

4067

TÉRKÉP – KÖRKÉP

Az idősebb generáció tagjait az akkori iskoláink, tanítóink, tanáraink – néha a szüleink – megismertettek a térképekkel. A kis falvaink iskoláinak szűkösebb tantermeiben a falakon ékeskedtek a térképek, ábrázolva a számunkra alig „belátható" földkerekséget – akár a mesét –, a tengereket, a világrészeket és mindenekelőtt Európát és a hazát. A földrajzórák mindig izgalmasak voltak, megragadták figyelmünket az ott tanultak.

Emlékeinkből „kilépve" egy kicsit nézzünk körül a napjainkban kiadott térképek világában. A térkép mindig érdeklődést vált ki az emberből, és ha ez gyűjtőszenvedéllyel párosul, még fokozódik. Manapság olyan tapasztalatok mutatkoznak, mintha megnőtt volna a kedv a térképkiadás iránt. Csak hirtelenjében – amikor e sorokat írom – tíznél is több közeli kiadású fekszik az asztalomon. Autós és utazó világunkban életszükséglet a térkép. Tehát keresett cikk, az igény növekvő, ez lehet a kiadói szemlélet legfőbb oka. Átnézvén az új térképeket, megfigyelhető egy-egy kiadás meghatározott célja, a keresletnek megfelelően. Mindenről a későbbiekben néhány kiadás ismertetése során visszatérünk. Nyilván akadnak kritikai megjegyzendők is, hisz egy-egy térkép mindent nem jelölhet, amire esetleg kíváncsiak lennénk, persze ettől még a hiány hiány marad.

Amiről most röviden említést teszünk, az városunk térképe, címében: CELLDÖMÖLK, TÉRKÉP • PLAN • MAP. Talán nem alaposan néztem át, mert a kiadót nem találtam feltüntetve, de nyilván a hirdetésekre összpontosított. A méretei miatt a bevezető írás nem érint alapvetően fontos adatokat, támpontokat, csak e településre jellemző tényezőket. Azonban e „hiányokat" pótolni igyekeztek amolyan széljegyzet formájában rajzokkal, ábrákkal (Sághegy, Romtemplom), és bemutatják a város címerét is. Jutott hely arra is, hogy az ország térképén jelezzék megyénket, benne Celldömölköt, ez a messzebbről érkezőknek nyújt iránymutatást. Számosan jelezték, hogy mennyire fontos ez a kis térkép és keresik. Ez érthető abban az értelemben is, hogy sokszor magunk sem tudunk pontos „eligazodást" adni, ha megkérdeznek a távolabbról érkezők. Elsősorban az utcák megtalálása a fontos részükre, hiszen a címet tudják, a keresettek nevét is, de hogy az a bizonyos utca a város melyik szögletében lehet, arra már nem olyan egyszerű a válasz. Próbáltam a térkép alapján megszámlálni a ma létező utcáinkat, és meglepődtem, hogy ez a kis város százná több utcával bír, beleértve Alsóságot, Izsákfát és Pityervárt. Jó dolog, hogy a térkép kiemeli külön a városrészeket, mint: KISCELL, ALSÓSÁG, NEMESDÖMÖLK, PÓRDÖMÖLK, PITYERVÁR, SÁGHEGY. Mutatja a tereket, ligetet és 63 fontos helyet számozottan külön is. A térképjelek nem csak magyar nyelven olvashatók, ami fontos kellék. Tehát ez a térkép jól szolgálja a célt, az igényeket, lehetne sorolni további erényeit.

Ezúttal – számomra két érdekes – jelenségre utalnék, bár nem ezek a legfontosabbak, csak régről érdekelt a dolog. Az utcanevekről van szó, amelyek a történelem folyamatában változnak, változhatnak, ezért a mindenkori döntésthozók abban is „vizsgáznak", hogy mennyire alkottak maradandót az elnevezések terén. Ez sem könnyű, hisz jóslásokra építeni kockázatos. Számos neves ember emlékét őrzik utcaneveink, köztük olyanokét, akik konkrétan a városhoz kötődnek.

Az viszont mindig eltöltött kíváncsisággal, hogy milyen tisztelettel adományoztak neveket azon városoknak, amelyek Trianon következtében elkerültek a hazától. Egy „kis" Erdély lelhető fel e tekintetben. Valószínű, hogy más városokban is így van. Leírhatjuk, hogy jól – maradandó nevekkel – jelölték a korábban névtelen utácskákat: Vak Béla, Kráter, Sikló, Uzsabánya, Kőtörő, Eötvös Loránd, Kankalin, Kökörcsin. Valószínű, hogy a lakók már megkedvelték e neveket, amelyek a Sághegyhez és a bányatelep életteréhez, emlékeihez kötődnek. Tehát a térképek fontos szerepet töltenek be, sok mindent elmondanak, felmutatnak, segítenek a szűkebb pátria arcának ábrázolásában. A térkép beszerezhető: a polgármesteri hivatalban.

Dala József

CELLDÖMÖLK
TÉRKÉP • PLAN • MAP

4068

Augusztusra készen lesz a tokorcsi faluház

Akik Sárvárról Celldömölk felé autóznak, örömmel konstatálhatják: tető alá került a tokorcsi faluház újonnan felhúzott épületrésze.

A több mint két esztendeje torzóban maradt beruházásnak hosszú története van. A faluházat még 1993-ban kezdték el építeni, a munkát azonban pénzhiány miatt már akkor két ütemre kellett bontani. Az első épületrészt a régi iskolaépület megmaradt falai fölé emelték. Ebben jegyzői és polgármesteri iroda, orvosi rendelő, irattár, vizesblokk, ruhatár, tisztítószerraktár kapott helyet, illetve a tetőtérben egy ifjúsági szoba és a szépen kialakított könyvtár. Ezeket a helyiségeket 1994 decemberében vehette birtokba a falu lakossága.

Eddig a készültségi fokig csaknem nyolcmillió forintba került az építkezés. Ezt még bírta a település költségvetése, itt azonban félbe kellett szakítani a munkát. A következő két évben ugyanis a vezetékes gáz, majd pedig a telefon bekötése vitte el a pénzt.

A második ütem építését tavaly augusztusban kezdték meg. A korábbi helyiségekhez átjáróval csatlakozó épületrészben 148 főt befogadó nagytermet és színpadot, vizesblokkot, illetve bútorraktárt alakítanak ki, ami rendezvények alkalmával presszónak is berendezhető lesz. A galériával, nyitott fedélszékkel készülő, levegős belső terű nagyterem mind kulturális rendezvények, mind falugyűlések tartására alkalmas lesz.

A tető a szigeteléssel együtt már elkészült, megépültek a válaszfalak, beszerelték a víz- és villany-szerelvényeket. Jelenleg a belső vakolást végzik, s ez után már csak a belső lapozás, csempézés, a padozat kialakítása, illetve a külső vakolás és járdaépítés van hátra. A színpadot a község saját erdejében kivágott faanyagból helyi szakmunkások ácsolják társadalmi munkában, és természetesen a majdan esedékes tereprendezésnél is számítanak a falujukért tenni kész lakosok önzetlen segítségére. Ha minden a tervek szerint halad, augusztus huszadikán már avatni szeretnék az immár kiteljesedő faluházat.

Sokan talán csodálkoznak rajta, hogy a nagy közműberuházások után a település önkormányzata máris bele mert vágni a tizenötmillió forintos építkezésbe. Dömölki Lajos polgármestertől megtudtuk, hogy ráadásul még hitel felvételére sem kényszerültek.

Több más erőforrást viszont mozgósított a falu a cél érdekében. Értékesítették például a régi, használaton kívüli önkormányzati épületeket, és piacra dobták valamennyi gázrészvényüket. Ha még az ÉDÁSZ- és gyógyszertári részvényeket is sikerül időben készpénzre váltani, anyagi okok nem veszélyeztetik az augusztusi átadást.

Tersztyánszky Krisztina

4069

Vas megye kézikönyve

A CEBA (Közép-európai Üzleti Szövetség) kiadója jelenteti meg Magyarország tizenkilenc megyéjének kézikönyveit. A vasi kézikönyv szerkesztője, Pete György, az Életünk főszerkesztője elmondta, hogy a munka jól halad: a települések egynegyedén már felvették az adatokat a kézikönyv elkészítésére felkért munkatársak, az önkormányzatok mindenütt segítőkészek, többnyire az anyagi támogatástól sem zárkóznak el. A legkisebb falvak 5-10 ezer forinttal járulnak hozzá a kézikönyv költségeihez, de Sárvár önkormányzata például 300 ezer forintot ajánlott fel a kötet javára. Az önkormányzatokhoz képest kevesebb támogatókedvet tapasztalt Pete György a megye vállalkozóinak körében: közülük többeket volna jó megnyerni ennek a vállalkozásnak, mondta. Várhatóan karácsonyra elkészül Vas megye kézikönyve.

✧ KITEKINTÉS ✧

Cikkek, szemelvények a Vas megyében megjelenő helyi lapokból

4070

Szent Márton halálának évfordulóján

Emlékkiállítás a szombathelyi Eölbei-házban

Savaria szülöttének, a Szombathelyi Egyházmegye védőszentjének emlékére készült ez a kiállítás. Célja kettős: egyrészt bemutatni a 4. századi Pannonia és egyik legjelentősebb városa ókeresztény közösségét, másrészt azokat a hagyományokat, amelyek évszázadokon át fenntartották Szent Márton szülőhelyének emlékét.

Pannonia Sacra – Savaria Cristiana

Életrajzírója, Sulpicius Severus szerint „Márton Pannoniában, Sabariaban született". A 313-ban kiadott milánói ediktum lehetővé tette, hogy a keresztények szabadon gyakorolhatták vallásukat.

A kiállítás első része Pannonia és Savaria területén előkerült ókeresztény emlékeket mutat be. Mindennapi használati tárgyakon (lámpafüggesztők, ruhakapcsoló tűk, mécsesek, ládikaveretek), építőanyagokon jelennek meg Krisztus-monogramok, jelezve használójuk hitét.

Savaria keresztény emlékei között jelentős helyet foglalnak el a sírkövek, amelyeknek felirata, díszítése kifejezetten hívő emberre utal. Ezek nagyrészt a Szent Márton-temetőből kerültek elő, köztük a temetőőr sírköve, akinek státusza a pogányságtól elkülönülő, keresztény temetőt jelez.

Szent Márton születéshelyének hagyománya

Az időközben Gallia patronusává lett Szent Márton szülőhelyét, Sabariat, mint zarándokhelyet keresték fel a frank hadak, s a temető környékén kialakult község Szentmárton néven tovább vitte a születéshely hagyományát. Már 875-ből van tudomásunk templomáról, amely több építési periódus után nyerte el mai formáját. Oklevelek említik plébánosát, 1360-ban a templom előtt álló kutat, amelynek vizével a hagyomány szerint Szent Márton megkeresztelte édesanyját.

Savaria (Steinamanger, Szombathely) a szülőhely ismertsége miatt rákerült a legkorábbi világ- és Magyarország-térképekre. Földrajzi leírások, történelmi művek (Manginus, Ransanus, Bonfini) is mindig megemlítik Sabaria-Szombathelyt a püspök szülővárosaként.

Szent Márton egyházmegyéje

Az 1777-ben alapított egyházmegyét első püspöke, Szily János, Szent Márton pártfogásába ajánlotta. A történelmi egyházmegye Szent Márton patrociniumaiból ma néhány a szomszédos országokban található, köztük a középkori eredetű Mártonhely, amelynek 14. századi templomában Aquila János korabeli freskói mutatnak be három jelenetet Szent Márton életéből.

A mai egyházmegyében 12 templomnak a védőszentje, köztük több középkori eredetű.

Szent Márton nevét viselte az 1780-ban alapított Szeminárium, az egyházmegye Martineum Kiadóhivatala, az 1936-ban alapított kölcsönkönyvtár.

Két ereklyét őriz az egyházmegye. Az 1913-ban Toursban kapott koponyacsontot a Székesegyházban helyezték el a Szent Márton-oltáron, Tóth István szobrászművész ereklyetartójában.

A 30-as évek közepén a városban élő művészek Szent Márton Céh-be tömörülve rendezték kiállításaikat.

1938-ban a Szent Márton-kút helyén felállították Rumi Rajki István szobrát.

Szent Márton a néphagyományban

November 11-e, Márton-napja, „jeles nap" volt. Gazdasági évzáró, időjósló nap, amelynek étkezési szokásában – Mártonnapi lúd – az a legenda tükröződik, amely szerint Mártont a ludak gágogása árulta el, amikor püspökké választása elől a libák óljába bújt. Ezért nagyon gyakran ábrázolják püspöki ornátusban, a lábánál libával.

A jószág védőszentjeként is tisztelték, ezért mutatja őt az egyik kép a háta mögött csordával.

Különösen a nyugati megyékben volt szokás a „vesszőzés" Márton-napkor, amellyel az állatok egészségét védték.

Szent Márton ikonográfiája

Az egyházmegye legrégebbi Szent Márton ábrázolása a 14. századi mártonhelyi Aquila freskók. A hagyomány a barokk korban is folytatódik Anton Maulberts, Stephan Dorffmaister munkáival. A 19. században Szaniszló Márton szombathelyi ötvösmester monstranciáján jelenik meg Szent Márton jótékonysága.

Rumi Rajki István köztéri szobra mellett Kontuly Bélának a szemináriumi kápolnában látható freskókompozíciója századunkban is folytatja Szent Márton hazai ikonográfiai hagyományait.

VII. évfolyam 7. szám — VÁROSI TÁJÉKOZTATÓ HETILAP — 1997. február 13.
Savaria
f · ó · r · u · m
Új Kemenesalja kéthetente!

4071

GYERMEK, SZÜLŐ, CSALÁD, ISKOLA

Ötvenéves oktató-nevelő munkám, valamint a több ezer családlátogatás során tapasztaltak tükrében a következőkben azokat a kérdéseket, nevelési helyzeteket igyekszem sorba szedni, amelyek a család által megoldandó feladatként jelentkezhetnek, s amelyekre vonatkozóan általános érvényességgel adhatok tanácsot. Egyúttal válaszolni kívánok azokra a kérdésekre, amelyek a kedves szülőket foglalkoztatják.

A bevezetőben néhány mondatot szeretnék leírni a családlátogatásaim során tett szülői megnyilatkozásokból, amelyekre dióhéjban válaszolok.

– Hiába kérem a gyermekemet rossz szokásainak kiküszöbölésére, mindent megígér, de ellenkezőleg cselekszik.

– Mindent megteszünk gyermekünkért, mégis makacs, ellenséges velünk szemben.

– Fiam jó gyerek, de hazudik, mind a vízfolyás, ezért meg is vertük.

– Kislányom csak jutalom ellenében tanul vagy segít.

– A fiamnál már a verés sem segít, egyszerűen tehetetlenek vagyunk.

A gyermek jellemalakításának sokrétű feladatát tartalmilag és formailag rendezett munkával, példamutatással, szülői tekintéllyel és sok-sok gyakorlással végezhetjük el. A példa és a tekintély kölcsönhatásban van egymással. Szülői tekintély nélkül nem hat a példa, tekintélyre viszont példamutató cselekedetekkel teszünk szert. A legnagyobb hatású az élő, közvetlen személyes példa: a szülők, a rokonok, a pedagógusok, a gyermekekkel kapcsolatban álló felnőttek, az iskolatársak, a barátok példái. A legeslegfontosabb a szülők saját magatartása. Ne gondolják, hogy csak akkor nevelik a gyermekeket, amikor beszélgetnek velük, tanítják őket vagy parancsolgatnak nekik. Életük minden mozzanatában nevelnek, még akkor is, amikor nincsenek otthon. Ahogyan önök öltözködnek, ahogy beszélgetnek másokkal vagy másokról, ahogy örülnek vagy búsulnak, ahogy barátaikkal vagy ellenségeikkel bánnak, ahogy nevetnek, újságot olvasnak, mindez nagyon fontos a gyermek életében. Észre sem veszik, hogy az Önök gondolatainak minden fordulata láthatatlan utakon elér hozzájuk. És ha önök otthon gorombák vagy kérkedők, részegeskedők vagy sértegetik az anyát vagy az apát, akkor már ne is gondoljanak a nevelésre: ezzel már nevelték gyermeküket, és rosszul nevelték, s ezen már a legjobb tanácsok és módszerek sem segítenek.

A szülő igényessége önmagával szemben, tisztelete a családja iránt, önellenőrzése minden lépésénél: ez az első és legfőbb nevelési módszer. Önökre mered a sok gyermekszem, ez a legélesebb, legfigyelmesebb megfigyelő, amely legfogékonyabb az ember lelki életének különböző árnyalatai iránt, és pontosan észreveszi annak összes finomságait. Erről sohasem szabad megfeledkezni.

A fentiekből következik, hogy még sok a tennivaló a jó szokások kialakításának megerősítése és a rossz szokások leküzdése terén.

Szokássá kell válniuk az emberek közötti kulturált viselkedés szabályainak: az üdvözlés előírt formáinak, az udvariasságnak, a jómodornak, a durva szavak kerülésének, a tisztaságnak, az ápoltságnak, de ugyanígy szokássá kell válni többek között a fegyelmezettségnek, a rendszeretetnek, a munkaszeretetnek, a kötelességteljesítésnek, a pontosságnak, és igazmondásnak stb. A szokásokat az életkörülményeink alakítják ki bennünk. Nem szabad egyszerre túl sok szokás kialakításába belefognunk. Ha egyszerre túl sok követelménnyel lépünk a gyermek elé, az nem képes azokat teljesíteni, és mi nem leszünk képesek ellenőrizni. A szokás kialakulása pedig csak teljesíthető és jól ellenőrizhető követelmények nyomán várható. Igyekeznünk kell megtalálni azt az okot, amelyből a szokás származott, s az ok, és nem a következmény ellen kell harcolni.

Káros szokás például a makacsság. Oka lehet a túlzott törődés a gyermekkel, minden lépésének figyelemmel kísérése, a folytonos figyelmeztetés, a tiltás, amely ellenállást vált ki belőle. Ilyenkor nem a makacsságot kell rohamoznunk, sőt ily módon erősítjük a rossz szokást. Az állandó zaklatásban megnyilvánuló túlzott törődést kell megszüntetnünk, több cselekvési szabadságot kell a gyermeknek engedélyeznünk.

A gyermek igazságszeretetét az embertársak megítélése tekintetében kell a legérzékenyebbé nevelnünk. A legtöbbet azzal árthatunk, ha embertársainkról nem mondunk igazat. Az igazság szeretetére való nevelés egyúttal harcot jelent a *gyermeki hazudozás ellen.*

A gyermekek hazugságának többféle oka van. Gyakran azért nem mondanak igazat, mert pontatlan a megfigyelésük, gyenge az emlékezetük és túlteng a képzeletük. Gyakran mondanak valóságosnak olyan dolgot, eseményt, amely nincs, nem történt meg, vagy egészen másképp történt, de őszintén azt hiszik, hogy az igazat mondják.

A hazudozás forrása lehet a dicsekvés, a kérkedés. Sok gyermek szégyelli, hogy nincs valamije, ami társának van, és hiányérzetét dicsekvéssel kompenzálja, valóságosnak tünteti fel vágyait, kívánságait. A dicsekvés e fajtájával szemben úgy kell küzdenünk, hogy fokozatosan megértetjük vele az igazi emberi értékeket. És arra is törekednünk kell, hogy a gyermekek között ne legyenek olyanok, akik nem részesülnek gyermeki örömökben. A zordabb otthoni körülmények között élő gyermekek örömeről – anyagi körülményeknek megfelelően – az iskola, az óvoda gondoskodjék.

A gyermeki hazugság gyakori oka a félelem. A gyermek helytelen cselekedetének következményeitől: a megszégyenítéstől, a veréstől való félelmében folyamodik hazugsághoz. A félelemből való hazudozás családi nevelésünk súlyos hibáira vall: túlteng benne a megtorlás, a fenyítés, megalázza a gyermekeket. Ha a hazugság oka a félelem, akkor a rideg bánásmód ellen kell küzdenünk, olyan helyzetet teremtve a gyermek körül, hogy ne kelljen az igazság bevallásától rettegnie.

A gyermeknevelés nélkülözhetetlen módszere az *ösztönzés* is. Az ösztönzés figyelmesség, érdeklődés a gyermek iránt, kifejezője annak, hogy a szülőt örömmel, megelégedéssel tölti el a gyermek helyes cselekedete. Észre kell vennünk, sőt meg kell keresnünk a gyermekben azt, ami jó, ami pozitív, és azt el is kell ismernünk. Az ösztönzés erősíti a jó tulajdonságokat, és ezzel közvetve gyengíti, kiszorítja a rosszakat. Egyes szülők gyermekeiket maguk teszik félszegekké, bátortalanokká, letörtekké, passzívakká, sőt rosszakká azzal, hogy folyton ostorozzák a hibáikat, szidják őket, és fel sem tételezik róluk, hogy eredményt tudnak elérni, jót tudnak cselekedni. Az ilyen gyermekek természetesen kedvüket vesztik, sőt végül maguk is azt hiszik, hogy rosszak, buták, javíthatatlanok, s feladják a harcot, minden marad a régiben.

Az ösztönzés különböző formái: a helyeslés, dicséret, a jutalom a kitüntetés.

A *helyeslés* az ösztönzés legáltalánosabb formája. Ez legyen legtöbbször rövid megjegyzés, amely pozitívan értékeli a gyermek teljesítményét (pl. úgy van, helyes, jól van, látom igyekszel, na lásd, tudsz te, ha akarsz). Olykor fejbólintással, helyeslő mozdulattal, mosollyal is kifejezhetjük elégedettségünket. Kellő időben és okosan alkalmazott helyeslés igen jó hatással van a gyermekek hangulatára, serkenti őket a további jó cselekedetekre, teljesítményekre.

A *dicséret* a gyermek cselekedetének, teljesítményének komolyabb, alaposabb értékelése. Dicséretben éppen ezért csak jelentősebb erőfeszítésért, vagy többször is megnyilvánult igyekezetéért részesítjük a gyermeket (pl. tanulásban kitartó, szorgalmas, vagy képességeihez mérten a legjobb eredményt érte el). Amilyen nagy hiba meg nem érdemelten dicsérni a gyermekeket, éppoly nagy hiba fukarkodni a dicsérettel.

A *jutalmazás* a dicséret magasabb foka. A gyermek jó magatartásának, kiemelkedő teljesítményének anyagi érték (könyv, játékszer stb.) juttatásával is kifejezett elismerése. A jutalom tárgya lehet a gyermek valamilyen kívánsága is. A kilátásba helyezett, megígért jutalmat, ha a gyermek helytállt, feltétlenül meg is kell adnunk, különben elveszítjük bizalmát.

Az ösztönzés legmagasabb foka a *kitüntetés*. A kitüntetések átadásának sok szép formája honosodott meg az iskolákban.

Az ösztönzés, de különösen a dicséret, a jutalmazás, a kitüntetés ne legyen túl gyakori, mert csökkenti az ösztönzés hatását. Gyakoriságát is a gyermek természetéhez kell mérnünk. Vannak természetüknél fogva passzívabb, gátoltabb gyermekek, akiknek sűrűbben van szükségük ösztönzésre, vannak viszont gyermekek, akik ritka dicsérettől is elbizakodottakká, önhittekké válnak, kivételes lénynek képzelik magukat, szembekerülnek a közösséggel.

(Folytatjuk)

Pataki Márton

4072

A sághegyi vár omladék Kemenes alatt

(NÉPREGE)

Azt gondolom, hogy hazánk történelmében vak Béla néven is nevezett királyunknak, a Sághegyen népmondában hagyományozott várépítési kísérlete Kemenesalján széltében ismert a lakosság körében.

A népmonda – avagy néprege – szájhagyományként öröklődött, de keletkezésének és írásban való pontos lejegyzésének idejét egyelőre hiteles adat hiányában nem tudjuk.

Mindenesetre prózában több alkalommal találkozunk vele. Versben való feldolgozásával évtizedekkel korábban pápai könyvtárunkban találkoztam egy százhatvan (160) év előtti folyóirat lapjain.

Ez az 1820. év óta folyamatosan megjelenő Tudományos Gyűjteménynek KOSZORÚ című „Szépliterutai Ajándék" melléklete, mely 1835-ben jelent meg. Úgy vélem, mindenképpen hasznos lesz, ha ezt a verses változatot lapunk hasábjain az olvasók elé tárjuk, nem ugyan egészében, mert erre helyünk nincsen, de részeiben idézve és egészében ismertetve. Írója: Lévay László Martonfalván. A címe a fenti!

A mulandóság gondolataival indul a történet; s aztán rátér a vár múltjára is:

E vár rom, melly hajdanában
E hegy tetőn diszelgett
S mellynek bátor oltalmában
A magyar hős szendergett,
Most annak csak düledéki
Szemem előtt hevernek.

A leomlott kövek között
Odább odább sétáltam;
Hova a nap jobban sütött
Andalgtomban megálltam;
Itt esennen nézegettem
A kövek közt a gyomot.

Szeretné tudni Hunnia:
Hol erről a história?
Isten tudja, más senki sem
Mikor s ki által épült
E vár ide – mit is kérdem,
Elég az, hogy össze dült;
De azt, hogy emberi kezek
Által épültenek ezek
Azt mindenki tudhatja
Mert szemivel láthatja.

Nézelődés közben, sétálgatva a romok között a verőfényen:

S a sikér hegytetőn kényen
Legeltetvén szememet,
A hegy nap nyugotti fokán
Egy öreg ősz gögyögött
Ezer ránc izzadt homlokán.

Az öreg egy kőfal tövében evett, ivott s pipázott. Odalépegetve hozzá, megkérdi az író, hogy Béla építtette-e a várat? Az öreg azt feleli, hogy erről a gondviselő Isten tud bizonyosat, de *a köz hír* véleménye, a régmúltba visszatérve 1131-ből emlékezik az aradi országgyűlésre, ahol 68 nemest halomra gyilkoltak, akik okai voltak Béla király vakságának. Béla nem tudva feledni az emlékeket, bor mellett zsoltározott.

Iszik mint Vidini basa
A billikom kezében,
Jaj! de puffad, nyől a hasa,
Hogy alig fér bőrébe.

A király rájött, hogy nem jó e kövérség, s hogy enyhítse a következményeket s vakságát, „kettőztette imádságát".

Már most bezzeg megijedett,
Mert illyen betegségbe
Esvén hahj! mikép sebhedett
E halálos kétségben. –
Meg van tobzódásom bére
Már mást úgy sem tehetek
A Sághegye tetejére
Majd egy várt épittetek;
Igy haljak meg aztán bátor
S bomoljon szét e porsátor
Jó emlékezetem él
Majd a magyar Nemzetnél.

A király előadja tervét és ebbe környezete beleegyezik.

De kik lesznek kőmivesek?
E forog a kérdésben.

Meghirdetik az egész országban, mind falun s pusztában:

Mit akar a hon attya,
A hegy lábján egy térséget
Igér, s mellé nemességet,
A ki vele frigyet tesz
S a munkába mester lesz.

Azonban e hazában nem akad senki vállalkozó, de még csak vezér legény se.

De elhatván körlevele
Felső Német Országba,
Három mester örömtelve
Jött Kemenes allába,
Gaun, Michel, és Lück nevek –
Kiknek ügyes munkás kezek
Kipihenvén magukat
Folytaták munkájukat.

Béla király tehát épülvén fogadalmi vára, eljött, hogy saját maga ellenőrizze a munkát. S következik, hogy kézenfogva, csúszva-mászva akar felmenni a hegyre. Tanácsosai azonban becsapják. Három nap mászkált, de arra a felvilágosításra, hogy még felére se jutottak a hegynek, a király megátkozza az épületet és elmegy.

És az a vakmerő a ki
Ezt a munkát folytatná,
Az én átkom annak fején
Mint a föld füve zöldüljön,
S munkája a hegy tetején,
Mind egy halomba düljön.

A király átka meg is fogant s bár próbálkoztak, a Szép vár csak dűlt halommal, s hagyták a várt az „idők dühére".

A három mester azonban kérte a királytól a bért. A király nekik adta a Sághegy lábánál fekvő területet örök birtokul Mesteri néven.

Igy beszéllett a vén velem
A Sághegyi tetőben.

Ezzel eltünt; – s én is aztán
A tetőről leszáltam,
És a Vas Pál gyalog útján
Lakom felé mászkáltam.

Az író szerint a mesterek utódai: Kan, Mike és Lőke névre magyarosodtak; a Vas Pál „likjának" pedig rengeteg látogatója van, nevük felkarcolva olvasható a sziklákon.

Nádasdy Lajos

4073

GÁYER HÉT '97

A celldömölki Gáyer Gyula Általános Iskola május 20–23. között szervezi névadója tiszteletére a

GÁYER HÉT '97

rendezvénysorozatot.

Ennek keretén belül

A TERMÉSZET SZÉPSÉGEI

címmel gyermekrajzpályázatot hirdet 1–4. és 5–8. osztályos általános iskolások és óvodások részére.
A pályamunkák bármely technikával, max. A/4-es méretben, paszparturával ellátva készüljenek.

Egy intézményből max. 10 db pályaművet várunk.

Beküldési határidő: 1997. május 09.
A kiállítás megnyitására és a díjak átadására 1997. május 20-án 7.45 órakor a megnyitó ünnepségen kerül sor, melyről a díjazottak külön értesítést kapnak.

Postacím: Gáyer Gyula Általános Iskola
9500 Celldömölk, Árpád u. 34.

4074

ÁRFIGYELŐ *Hol mennyi a belsőség?*

	Piac	Csótár	Jéé	ÁBC	Kor.	Alsóság
Máj	330	350	355	340	340	265
Tüdő	200	240	220	–	190	–
Szív	250	340	255	–	245	–
Vese-velő	260	–	–	–	–	–
Vese	190	–	205	200	205	150
Velő	540	–	625	640	–	510
Nyelv	250	–	410	–	355	–
Lép	140	–	–	165	–	–

Összeállítottuk: április 14-én.

4075

A szépkiejtési verseny eredményei

V–VI. osztályosok:
1. **Hartmann Nóra** – Gáyer Gyula Általános Iskola,
2. **Mészáros Alexandra** – Eötvös Loránd Általános Iskola,
3. **Cseke Nóra** – Eötvös Loránd Általános Iskola.

Az első helyezett Péchy Blanka által aláírt emléklapot kapott.

VII–VIII. osztály és hatosztályos gimnázium első két évfolyama:
1. **Kovács Nóra** – Berzsenyi Dániel Gimnázium,
2. **Söptei Szabina** – Gáyer Gyula Általános Iskola,
3. **Kovács Lajos** – Berzsenyi Lénárd Általános Iskola.

A csoport első helyezettje képviseli Kemenesalját az országos döntőn.

ÁLLÁSKÍNÁLAT MUNKANÉLKÜLIEKNEK

4076

Lapunkban rendszeresen közzétesszük a legfrissebb álláskínálatot. Egyúttal biztatjuk a munkáltatókat, hogy állásajánlataikat közvetlenül is juttassák el szerkesztőségünkbe: Celldömölk, Szentháromság tér 1.

A Vas Megyei Munkaügyi Központ Celldömölki Kirendeltsége az alábbi szakmákban kínált álláshelyet munkanélkülieknek 1997. április 16-án: Rendszerfejlesztő-programozó (30–45 000 Ft), szerkezetlakatos (34–43 000 Ft), varrónő (17–45 000 Ft), betanított elektronikai szerelő (17–35 000 Ft), felszolgáló (17–20 000 Ft), szakács (25–30 000 Ft), konyhai kisegítő (17–18 000 Ft), általános ápoló (32–35 000 Ft), minősített hegesztő (43–52 000) benzinkútkezelő (17–25 000 Ft), bolti eladó (18 000 Ft), egyéb fizikai foglalkozás (17–20 000 Ft). Az érdeklődők a Bartók Béla 1/A címen, vagy a 95/420-586-os telefonszámon tudakozódhatnak.

-vl-

FA - GYULA

TERMELŐI ÁRON KÖZVETLENÜL A GYÁRTÓTÓL

ÖN MEGTERVEZI – MI LEGYÁRTJUK

- ☐ Konyha- és szobabútorok, laminált forgácslapok és munkalapok méretre szabása.
- ☐ Takarólécek, szegélylécek, díszlécek, lambéria, hajópadló.
- ☐ Bútoripari kellékek: ragasztó, bútorpánt, bútorgomb, fogantyú, zár, tipli, élfólia.
- ☐ Fűrészáruk teljes választéka: fenyő, tölgy, kőris, éger.
- ☐ Fűrészelt tűzifa (telefonon is megrendelhető).
- ☐ Hasított tűzifa, szőlőtámfa, akác fűrészpor.
- ☐ Mennyezet- és falburkolatok.
- ☐ Vállaljuk ajtók és ablakok gyártását hagyományos és hőszigetelt kivitelben.

AKÁC TŰZIFA AKCIÓ!

– méteres: 600 Ft/q
– fűrészelt: 675 Ft/q
– hasított: 750 Ft/q

Az árak az áfát tartalmazzák!

Műhely: Izsákfa, Bokod Puszta
Tel: 95/420-543, 60/377-557 Fax: 95/421-593
Üzlet: Celldömölk, Sági u. 22.

4078

A zeneiskola májusi programja

1–10. között megtekinthető a kamarateremben Ruben Mashinyan örmény festőművész kiállítása. 7-én a Liszt Ferenc Vegyeskar közreműködik a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola karvezető szakos hallgatóinak diplomavizsgáján. 10-én 18 órakor az Ádám Jenő Zeneiskola tanárainak hangversenye a kamarateremben. Ekkor nyílik Ürmös Péter grafikus kiállítása. Megnyitóbeszédet mond Rozmán László. 24-én a Liszt Ferenc Vegyeskar Zalaszentgróton a helyi kórussal ad közös hangversenyt.

4077

Számítástechnikai verseny az Eötvösben – képekben

Legutóbbi lapszámunkban közöltünk rövid tudósítást az Eötvös iskolában megrendezett számítástechnikai versenyről. Az ott készült felvételek sajnos lapzárta után jutottak el a szerkesztőségbe, ezért csak most tudjuk azokat közzétenni. Az egyik fotón a díjazottak – Horváth Balázs (Eötvös), Németh Edit (Eötvös) és Ihász Antal (Berzsenyi) – láthatók a verseny főszponzora, Pipics Csaba társaságában. A másikon Horváth Balázs átveszi az első díjat a LOGO Computer számítástechnikai üzlet tulajdonosától.

✧ SPORT ✧ eredmények – események ✧ SPORT ✧

4079

LABDARÚGÁS

MEGYEI I. OSZTÁLY

CVSE-Antók Nyomda–Rábatótfalu 3:0 (1:0)

Celldömölk, 700 néző. Gólszerzők: Pécz (2) Kelemen.

CVSE-Antók Nyomda: Nagy Z. – Nagy A., Csákvári, Latyák, Dobány – Nagy I. (Kónya), Kelemen, Stieber (Mórocz), – Békés, Pécz, Balhási (Molnár).

Továbbra is kapott gól nélkül a celli csapat. A sportszerű ellenfélnél lényegesen jobb teljesítményt nyújtottak a hazaiak.

Csörötnek–CVSE-Antók Nyomda 1:1 (0:0)

Csörötnek, 450 néző. Gólszerzők: Krajtzár 11-esből, illetve Pécz.

CVSE-Antók Nyomda: Nagy Z. – Nagy A., Csákvári, Latyák, Dobány, – Békés, Kelemen, Nagy I., Stieber, – Pécz (Kónya), Balhási.

Sok helyzetet dolgozott ki a csapat, sajnos ezeket nem tudta értékesíteni. A lelkes ellenfélnek 11-esből sikerült egyenlíteni, így megszakadt egy sorozat.

Sárvári Vasas–Kemenesalja 5:0 (0:0)

Kemenesalja: Zseli – Sebestyén, Princzes, Szalai, Huszár (Szántó) – Jánosa (Németh), Varga, Horváth T., Vincze – Gulyás, Horváth D. (Fenyő).

Az első félidő után még döntetlenre állt a találkozó, a második félidőben azonban egyértelmű lett a sárvári csapat győzelme. G: Kovács Gy. (2), Horváth P., Horváth I., Csirkovics.

Kemenesalja–Rábatótfalu 0:0

Kemenesalja: Zseli – Varga, Princzes, Szalai, Szár (Szántó), Vincze, Horváth, Ruzsa, Németh – Gulyás, Fenyő (Jánosa).

A helyzeteit mindkét csapat kihagyta, igazságos döntetlen született a találkozón.

MEGYEI II. OSZTÁLY

Pecöl-HOZER–Ostffyasszonyfa 2:2 (1:1)

Változatos mérkőzésen egyik csapat sem tudta kicsikarni a győzelmet. G: Lempeg, Séfer, ill. Bogyai (2).

Jánosháza–Rábapaty 3:2 (1:0)

Feledhető első félidő után a második játékrészben felgyorsultak az események. G: Kiss A. (2), Markos, ill. Tóth, Horváth II.

Kemenesmagasi Rémus-Hús–Hegyfalu 1:0 (1:0)

Megérdemelten nyert a végig jobban játszó hazai csapat. G: Pázsi.

Szeleste–Nagysimonyi 1:0 (1:0)

Mindkét félidőben a küzdelem dominált. A szerencsésebb csapat győzött. G: Horváth B.

Szergény–Jákfa 1:1 (0:1)

A szergényi pályaavatón elmaradt a győzelem. G: Berecz, ill. Mesterházy.

Nagysimonyi–Jákfa 2:2 (1:2)

Küzdelmes mérkőzésen született meg a döntetlen eredmény. G: Major, Asbóth, ill. Rövid I., Tamás.

Szergény–Gérce-Vásárosmiske 0:2 (0:0)

Korrekt játékvezetés mellett a szerencsésebb csapat győzött. G: Berke L., Németh.

Hegyfalu–Jánosháza 0:0

Nagy küzdelemben egyik csapat sem bírt a másikkal.

Ostffyasszonyfa–Kemenesmagasi Rémus-Hús 3:1 (1:1)

Sportszerű mérkőzésen megérdemelten nyert az asszonyfa a bajnokjelölt ellen. G: Szabó Zs., Bogyai, Hajba, ill. Bakodi.

KÖRZETI BAJNOKSÁG

Sitke–Csénye 0:4 (0:2)

A Nagysimonyiban lejátszott találkozón megérdemelten nyert a vendég Csénye. G: Szabó (2), Fazekas (2).

Mersevát–Kenyeri 1:0 (1:0)

A merseiek a mérkőzés elején szerzett előnyüket végig meg tudták tartani. G: Szabó.

Simaság–Alsóság 5:1 (1:1)

A két sági csapat találkozóján az alsóságiak az első félidőben még tartották magukat, aztán simán nyert a Simaság. G: Sabján (3), Reichardt, Zeke, ill. Varga J.

Izsákfa–Boba 2:0 (1:0)

Megérdemelten nyert a sok helyzetet kidolgozó izsákfai csapat. G: Tanai, Major.

Nemeskocs–Csönge 5:1 (1:0)

Szünet után rákapcsolt a hazai csapat, és ilyen arányban is megérdemelten nyert. G: Szabó (2), Bejczi, Farkas, Baráth, ill. Szakonyi (öngól).

Mersevát–Csénye 1:2 (1:1)

Kiegyenlített küzdelemben győzött a szerencsésebb. G: Takács, ill. Szabó (2).

Simaság–Boba 3:0 (2:0)

Viharos erejű szélben megérdemelt hazai győzelem. G: Galavics Sz., Sábján, Zeke Albert.

Alsóság–Egyházashetye 3:1 (0:1)

A II. félidő alapján biztosan győzött a vendég együttes a tartalékos hazai gárda ellen. G: Sárközi, Gelesits, Karácsonyi, ill. Pethő.

Izsákfa–Sitke 2:0 (2:0)

Jó játékvezetés mellett az összeszokottabb izsákfai csapat megérdemelten győzött. G: Varga, Tóth.

Nemeskocs–Kenyeri 2:3 (1:0)

A nagy szélben a vendég kenyeriek 5 perc alatt fordítottak. G: Gyurák (2), Svedics, ill. Sebestyén, Klatz.

4080

Asztalitenisz NB II

CVSE-MÁVÉPCELL–Kaposvár 6:12

Gy: Molnár Balázs (3), Nyirő József (2), Máthé Gyula (1).

A kaposváriak bajnokjelölthöz méltó teljesítményt nyújtottak.

CVSE-MÁVÉPCELL–Peremarton 5:13

Gy: Tamás László (3), Balázs Gyula (1), Teket Attila (1).

A rutinos peremartoniak könnyedén győztek.

4081

Kézilabda NB II

Komáromi AC–CVSE-Cellcolor 30:20 (14:8)

Komárom, 100 néző.

CVSE-Cellcolor: Dénes, Kiss (3), Varga (3), Kósa (1), Lendvai (1), Bagics (7), Pozsonyi (1). Csere: Sali (2), Tóth (2), Garray.

A hazai csapat egységes játékkal tartotta otthon a bajnoki pontokat.

CVSE-Cellcolor–Széchenyi Főiskola 22:24 (13:11)

Celldömölk: 100 néző.

CVSE-Cellcolor: Horváth, Kiss, Kósa (2), Sali (1), Lendvai (12), Bagics (4), Tóth R. (3), Csere: Dénes, Gulyás, Pozsonyi.

A gyengébb játékerőt képviselő vendégcsapat lelkesedésben küzdött.

AKCIÓ · AKCIÓ
AKCIÓ · AKCIÓ
AGRO EN-TA BÁLAZSINEG
tavalyi áron
270 Ft/kg + áfa
Kör- és kockabálákhoz egyaránt alkalmas
500 m/1kg
és 500 m/5 kg-os tekercsekben
Továbbá:
MTZ, IFA, TZ–4K alkatrészek nagy választékban
Celldömölk, Nemesdömölki u. 2.
Tel.: 06/60/376-768
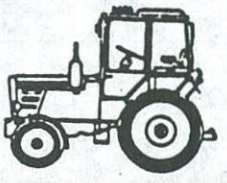

ÚJ KEMENESALJA
CELLDÖMÖLK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

Felelős kiadó: MAKKOS ISTVÁN polgármester. ✧ A szerkesztőbizottság tagjai: Dala József, Györe Géza, † Horváth Lajos (örökös tag), Káldos Gyula, Molnár Gábor, Nádasdy Lajos (nívódíjas), Németh Tibor, Völgyi László. Felelős szerkesztő: BURKON LÁSZLÓ. Szerkesztőség: Celldömölk, Szentháromság tér 1. ✧ Nyomdai előkészítés: Szignatúra Kft., Szombathely. Nyomás: Antók Nyomda, Celldömölk. ISSN 0865-1175